

Plymouth, Pa., 15 Grūdžio
Visi „Vienybės Lietuviniuku“ skaitytojai, kurie užsimokes prenumeratą 2 dol. už 1898 metus iki 31 Grūdžio šiu m., gali pasirinkti sau knygelį už 75 centus iš visos musu katalogo, kurias mes savo kasztu prisiusime. Delto-gi naudokites iš progos, nes šitą darome kaipo Kaledu dovaną savo skaitytojams, kuri bus tikrai iki 31 dienai Grūdžio. Pas-kui duosime dovanas knygomis tikrai musu locnos spaustuves.

Piningus galima siusti registravotose gromatose arba per „Money Order“ ant szito adreso:

J.J. Pauksztis & Co.
Box. 1018
Plymouth, Pa.

Isz Lietuvos.

— *Luksziui, Naumiesczio pav.* Gavom naują kuningą, Valaitį, kuris nekoki laiką buvo už tikėjimo mokintoją prie Veiverių Seminarijos. Nagalima taip greit numanyt kas jis per kuningas bus, bet nusi-klausius ant pamokslu, kurį 24 Spalnio sakė, galima mislyt, kad jis toli nesieks buvusį pirm jo kun. Plauszinaitį. Koks jo pamokslas buvo, asz nesznekėsiu, tiek tikt pasaky-siu, kad nors kiti jauniejai kuningai rupinasi daugiau pamoksluse prisilaikyt lietuviszkos kalbos, jis eina taku seuių

ir daugiau maiszo lenkiszku negu grynų lietuviszkų žodžių į visą savo pasakojimą apie dangiskas gėrybes, kurių nesugadys nei trandys nei rudys....

Ne taip elgėsi kun. Plauszinaitis, apie kurį virszui paminėjau. Jis žiūrėjo netikt ant materijalizsko savo gyvenimo, bet ir žmones rupinosi pamokinti szio-to. Jis raszinėjo į blaivystės draugystę ir koznas prisiraszantis turėjo po prisieka prisizadėt, kad daugiau negers svaiginanczių gėrymų, arba užsilaikys nū tokių nors ant nekurio laiko. Žmonės labai jį mylėjo ir gailėjosi, kad jau palieka jūs, persikel damas į kitą parapiją. O persikėlė jis sztai dėlko: Patsai Lukszių prabaszczius yra jau suvis nusenęs ir visą valdžią pavedė savo gaspadinei, kuri labai stragi. Jeigu kuris isz kupingų, ar tai svezcias, ar tai esantis czion kaipo vikaras, jos kame nepaklauso ir da pasiprieszina, ji skundziasi prabaszczini, o tas je užsitikėdamas, praszo vyskupo, kad dūtu jam geresnį kuningą, kuris užvadūtu jo senatvę. Nepatiko mat ir kun. Plauszinaitis tai gaspadinei ir tapo per tai į kitą parapiją iszkeltas.

M. K.

— *Sintautai Naumiesczio pav.* 26 Spalnio buvo szliubas dukters ukininko isz Iždagų kaimo, kuri metai-kiti atgal buvo paėmus užnemunėje szliubą su vyru, kuris pas tą ukininką tarnavo. Tėvams labai tas nepatiko ir per visokias suktybes padarė, kad szis szliubas netur vertės. Daugiausia czion rupinosi Naumiesczio kanauninkas, kuris pripūla kokiu tai giminaicziutam ukininkui. Draugas pirmutinio szios merginos vyro, kuris, paketinus jos tėvui jį užmuszti, buvo iszbėgęs į Ameriką, praneszė apie dabartinį sutarimą imti su kitu

szliubą, ir ant dienos szliubo jis taip-gi pribuvo isz Amerikos.

Kaip girdėt tai jis ketina skust į sudą savo paczią, jos tėvus, vyrą kuris tą merginą dabar paėmė, kuningą kuris davė szliubą ir visus tūs, kurie neteisingai liudyjo, kad toji mergina dar nevedusi.

— 26 d. Spalnio pietų laike sudegė klūnai Povilo Naujokaiczio isz Sintautų kaimo. Patsai P. Naujokaitis labai yra įpratęs pypki rukinti ir kas žin ką besznipszdamas po klūną turbut pats užkrėtė. Pietus bevalgant pamatė, kad jau klūnai ugnyje ir jau per velu apie užgesinimą mislyti. Sudegė visi javai. *Ragas.*

— *Griszkabudis, Naum. pav.* Mus klebonas, jau trezczias metas atgal, užragino parapijonis, kad veztų plytų ir medžių, nes reikia statyti ant kapinių koplyczią. Žmonės paklusni, — suvezė gerą kruvutę plytų ir pagaliaus medžių. Tada klebonas pradėjo visaip aiskinti žmonėms, kad koplyczios da nereiks taip greit, vercziau, girdi, isz tų medžių pastatyt namus szale rinkos nepertoliau nū bažnyczios ir dūti czion vietą seniems anspiž, ninkams, (dūnininkams) kuriūs jų vaikai nenor pas savę laikyt, ir kitiems pavargėliams. Žmonės nedaug prieszinosi. Tada klebonas pastatė puikius namus ir priima į jūs tikrai tūs, kurie daugiau randos užmoka. Prastų žmonių ne nor priimti. „Sugadys — sako — stubas“. O isz suveztų plytų pastatė sklepą dėl savo klebonijos reikalo ir nekurias klebonijos triobas pamurijo.

Nors dabar nekurie isz parapijonų ir murma kiek paszaleis, bet į akis tikt neszdrįsta papeikt savo geradėjo.

— Szį pavasarį buvo rinkimai ant sudzių. Griszkabudžio valseczius sykiu su Sin-

tautų ir Bliuviszkių, turėjo iki sziol už sudzią Kudirką. Bet szimet sumislyjo jį numesti. Ypacz jo nenorėtu Sintautų ir Bliuviszkių valsecziai, vienok labai nelengvai dūdasi jį paszalint. Bliuviszkių valsecziuje jau du rinkimai buvo ir visnieko gero neiszeina; dabar da vieni rinkimai bus, bet vargu ir kas naudos bus. Kudirka yra jau isisudziavęs ir pasipazįsta su valdininkais biskį augsztesniais. *Rugien.*

Isz Kitur.

— *Kuba.* Kūmi toliaus, tūmi labiaus pradeda ispanams nesisekti. Kubiecziai po vadovysta gen. Garcia apgulė miestą Guisy, prov. Pinar del Rio, ir davė žinę ispaniszkom pajiegoms kad pasidūtu jiems, nes antraip sugriaus miestą ir visus iszmusz. Ispanų pajiegos vietoje atsakymo kubiecziams, pasveikino jūs su kulkomis. Tada prasidėjo tikroji musza, kuri truko 12 valandų. Apgultieji neteko spēkų ir pasidūti taip-gi nemislyjo. Ant galo, kada pergalė pūlė į kubieczių pusę ir jie įėjė į miestą, kuriame nei vieno czielo namo nebuvo, rado 45 kareivius dar griuvėsiūs o 800 negyvais. Isz paimtųjų 4 paleido, dėl davimo žinios ispanams apie tajį nupūlį.

Arti Guantamano kubiecziai skaitliuje 40 užpūlė ant miestelio pajurėje Chaimanera ir iszplėszė daugelį krautuvijų ir kasą valdžios, kurioje buvo \$30,000. Priegtam užmuszė policijos inspektorius ir 2 žandarų. Prie maisztininkų esą prisidėję apie 50 ispaniszku liūsnorių, kurie pasiėmė daugelį ispaniszku ginklų ir piningų.

— *Vokietija.* Hayti salų randas tapo priverstas nū vokieczių užmokėti vokieczium Luedersui \$30,000 su garantija, kad Luedersas gali sugrįžti

į Hayti ir toliaus varyti savo geszeftą. Prezidentas Sam reikalavo ilgesnio laiko ant isztymo to dalyko, bet vokiečiai davė tik 8 valandas, kuriose neužmokės ir nepristos ant Vokietijos reikalavimo, bombardūs miestą.

Kinūse vokiečiai rodosi jau apsigyves ir pasisavins užtaką Kiao Chou. Dabar pagal pareinancias žines iš Kinijos, matoma, kad vokiečiai kontroliuoja 400 keturkampių mylių Kinūse ir rengia visą savo valdžią ten įstatyti ir mokesčius keta jau rinkti nu vietinių gyventojų. Pasisekimas jų ant salos Hayti ir iki sziolei dar Kinūse, varo iš proto vokiečius prie sutvėrimo „Great Germany — Gross Deutschland“. „Koelnische Zeitung“ raszo, kad dabartinis vokiečių darbas Kinūse turi du mieriu: 1. Dėl iszgavimo atlyginimo už nužudytus vokieškus misijonarius Nies ir Henle ir 2. priversti Kinų randa atidūti užtaką Kiao Chou kaip atlyginimą už tarpininkystę padaryme sandaros Kinų su Japonija.

— *Maskolija.* Paskesne me laike pradėjo maskolizki laikraszciai o ir lenkiszki, garbinti carą kaip paliūsutoją nors ant kiek svetimų gaivalų o ir tikėjimų. Bet matomai tos caro malonės jau iszsibai gė o paliūsavimai buvo tik tai ant popierų. Mogiliavo arki diecezijoje atsirado tokių judoszių-kuningų, kurie už pinigus ir „krestus“ pradėjo bazynciose maskolizkai kalbėti ir dādėtines maldas atlikti maskolizkoje kalboje. Du mėn. tam priesz, Vatikanas sutarė su Maskolija, kad tose vietose, kuriose mislyjama buvo įvesti maskolizką kalbą, galės tą atlikti lenkiszkoje. Vyskupas Simonas iszleido aplinkrasztį tame reikale, kas nepatiko judosziams ir tūjaus jie apskundė vysk. Simoną de-

partmentui svetimų tikėjimų, ir netyrinėjant, ar vysk. Simonas perzengė įstatymus ar ne, iszvezė jį į Odesą ant nepaskirto laiko.

Mahometonai, gyvenanti maskolizkai Azijai neapkenčia caro ir nori prisiglausti prie Sultano, kaip virszininko savo tikėjimo. Pergalėjimas Graikijos sujudino visus mahometonus ir Sultaną pakėlė į nepergalimus vieszpaczius. Kaukazo valdžios turėjo įpatiszką susirinkimą, idant nutartu, ką turi daryti kilus maisztui. Keleiviai, kurie buvojo vidurinėje Azijai, pasakoja, kad tarpe mazulmonų vieszpatauja didis sumiszimas ir visų esą atkreiptos akys ant Sultano. Isz tokio mazulmonų sumiszimo, gali pakilti revoliucija, kuri įstumtų Maskoliją į tokias pinkles ir karę, kokią dabar turi Anglija Indijoje.

— *Czekija.* Maisztai, kurie iszkilo dėlei kalbos su vokiečiais, dar nenurimo. Ne kurie reikalauja padalinimo Czekijos į dvi dalis, vokišką ir czeckiską, bei iszskirti sostapilę dėl vokiečių Czekijai gyveñanczių. Czekai, kurie pateko po kariszku sudu dėlei maiszto, keli yra jau nusudyti nu 3-jų sanvaiczių kalinio iki 1-nų metų sunkių darbų.

— *Ispanija.* Laikrasztis „Imparcial“ kusina valdžią, kad pasielgtu taip priesz Suv. Valstijas, kaip pasielgė Vokietija priesz Hayti. McKinley neprivalas rupintis apie Kubą, nors maisztai ir dar taip ilgai tēsis. Ragina tik sudrutinti laivynę ir plaukti į Suv. Valstijas bombardūti. — Visas Ispanijos darbas tik tai zodziūse ir laikraszcziūse.

— *Indijos.* Angliskos pajėgos dabar sutraukė į tarpkalnę Barą dėl perleidimo ziemos. Pavasaryje karę turės vėl isz naujo pradėti. Iki

sziolei anglai nužudė savųjų, skaitant apicierus ir kareivius, 1400 galvų, ir kasztavo 35 milijonus rupi, o kur dar iszdeginginti kaimai, sunaikinti turtai ir nužudymas daugelio tuks tanczių vietinių gyventojų.

— *Aprika.* Majoras Marchand, vadovas prancuziskos ekspedicijos į augztutinę dalį Niliaus, pas Bahrel-Chazel tapo nu arabiszky vergų kupezių užpultas, ir visa ekspedicija nužudyta, kad vos tik tai vienas apicieras ir pats vadovas pasmuko.

Dalis darbu

— *Fall River, Mass.* Su siviennyjimas pabirkantų medvilnės iszdirbimų padarė susirinkimą ir vienbalsiai nutarė pamazinti mokesť darbininkams isz priezasties dabartinio nustoimo pirklystės. Mokestis taps numazinta ant 10% nu naujų metų. Sumazinimas tropis net 25,000 darbininkų, isz ko greitai gali iszkilti strai kas.

— *West Pittston, Pa.* Vienas karas su anglimis nuvirto nu relių kasyklose „Clear Spring“ ir atsimuszė į vieną stulpą, isz ko pasidarė gazų eksplozija ir apdegino 5 darbininkus isz kurių du vargu iszliks.

— *New York'e,* susitvėrė milziniszka kompanija dėl dirbimo dratų ir vinių, kurių mieris yra nupirkti daugelį kitų mažesnių dirbtuvių isz visokių valstijų ir jes suvienyti vedant konkurenciją su kitoms mažesnėmis. Kapitalas sudėtas ant \$50,000,000. Dabar kapitalistai vienyjasi ir nori viską užmonopolizūti (į savo rankas viską paimti) idant tūmi nuspaustu mažesnes dirbtuves ir dirbtu jiems darbininkai už tiek, kiek jie dūs, nes mažiaus jiems reiks darbininkų.

— *Chicago'je,* vėl susitvėrė kompanija su \$60,000,000 kapitalo su mieriu nupirkti arba suvienyti visas didesnes alaus dirbtuves visose Valstijose. Toliaus mislyjama padaryti tą patį ir su degtine. Kol eis konkurencija su mažesnėmis dirbtuvėmis, tol bus neperbrangūs alus, bet likus jiems pergalėtojais, viskas pabrangs, nes tik tai jie vieni turės savo rankose visą alaus ir degtinės dirbimą.

Pagal statistiskas žines, per mėnesį Lapkritį iszvezė isz Suv. Valstijų javų už \$80,323,699. Tokio didelio iszvezimo javų į užmarę dar nebuvo. 1894 m. iszvezė tik tai už \$24,000,000. Sumazėjo tik tai mineraliszky aliejų iszvezimas ant 5,125,000 galionų. Medvilnės iszvezimas taip gi didei pasikėlė, nors prekės neaugstos. Lapkriczio mėn. iszvezė ant 100,000,000 svarų daugiaus negu praėjusių metų Lapkriczyje 33,167,291 tik tai. Daugiausiai medvilnės iszvezė į Japoniją ir Vokietiją. Praėjusiam mete medvilnės iszvezė isz Suv. Valstijų 1,226,302,354 svarų vertybėje \$93,686,904.

Nusibankrutijimų praėjusią nedelę buvo 306 priesz 379 praėjusio meto.

Du milijonu ant metu.

Kadangi žmonės perka, pabando ir vėl perka, tai patikrina, kad jie yra užganėdinti. Žmonės Suvienytose Valstijose dabar perka CASCARETS CANDY CATHARTIC mažiausia du milijonai priesz naujus metus. Tai reiszkia, kad CASCARETS yra labai gera gydikli dėl czystyimo žmogaus kraujo ir suregulavimo vidurių. Visose aptiekose 10c., 25c. ir 50c. už dėžutę, nes tai gvarantavojama.

Isz Amerikos.

T i k r a i b r a n g u s
g y v a s t i s .

Isz New York'o iszkeliavo Jurgis V. Vanderbiltas, jauniausias sunus Williamo Vanderbilto, į Europą ir Rytų szalį, ir priesz iszkeliavimą apsergėjo savo gyvastį net ant milijono dolerių. Ant tokios milziniszkos sumos dar niekas nesidavė apsisergėti nei vienoje draugystėje. Vanderbiltas ap-

sisergėjo ant 20 metų, ir kas metas mokės po \$35,000 mokescių. Po 20 metų jau nieko nemokės ir numirus jam, pasekėjai atsiims milijoną. — Pasekėjai gal nieko daugiau netroksza, kaip kūgreicziausios smerties.

Dviratis reikalingesnis negu pati.

New York'e, sudzia Denel nusprendė, kad pati yra tiktai smaguriu o dviratis neatbutiškai reikalingu. Savininkas vieszbuczio isz Long Branch tapo apskūstas nū savo paczios dėl nedavimo jei maisto. Į sudą jos vyras atvažiavo ant dviracio ir su kostiumu. Pati norėjo sudzia pertikrinti tūmi, kad ant dviracio o ypacziai ant kostiumo, kuris esąs visai nereikalingas, tai jis turis piningų o jei ant maisto tai ne. Sudzia vienok buvo kitokios nūmonės, ir pripazino dviratį už reikalingesnį daiktą negu paczia.

Supustijo merginos gražumą.

Peterson, N. J., vienas italas įsimylėjo į 16 metų jauną merginą, taip gi italietę, bet labai gražią. Mergina isz sykio atsisakė nū isztekėjimo už jo. Įnirtęs italas savo pasiutime artai isz meilės užpūlęs merginą ant ulyczios iszplėszė su dantimis szmotą veido, tūmi su pustydamas jos brangiausia ypatybę—gražumą. Tasai jaunikis yra kalinyje jau ir be kaucijos. Daktarai sako, kad merginos gražumas jau nesugrižsz.

Arkliena penimos kiaulės.

Topeka, Kansas. Pavietyje Bourbon, nekoksai John Kilburn, kuris pristato penėtas kiaules į Chicagą, peni jas su arkliena, nes nū tokios kiaulės greicziaus nutunka negu nū kukuruzų ir pigiaus atsieina, nors kukuruzų buszelis kasztūja tiktai 15 ct. Kilburnas turi sau tokių žmonių, ku-

rie superka senus arklius isz placzios apielinkės ir peni kiaules jais. — Tankiausiai žmogus nežino, nū ko jis tunka.

Amerikos czeikai.

Chicago'je 6-tą Grūdžio buvo didelis susirinkimas czeų ir slavų, kurių buvo net 2000, kur nutarė kiek galint szelpti savo tanczius kovoje su vokiecziais Czekijoi ir pasirupinti isztirti tikrai visą pasilaikymą czeų, nes telegrapiszkos žinios yra netikros, kadangi jos yra vien tiktai vokieczių ir žydų rankose, ir visas svietas per tais žines esąs suklaidytas. — Kada mes darysime susirinkimus ant paszelpimo mūsų tautiečių kariaūjanczių už tėvynę ir punanczių Rusijos kalėjimūse bei isztremptus į tolymus krasztus?

„Mylėk artymą kaip pats save“.

Kun. Fridrychovicz, kursai buvo lenkiszkoj parapijoj Poznań, arti Thorp, Wis., kur savo bjauriu pasielgimu papiktino visus parapijonus ir pastumėjo jūs prie uždėjimo „neprigulmingos“ bažnyczios, tapo apskūstas su savo gaspadine į sudą už nunūdijimą karvių vieno ukininko, Zidorkaus, kur jis su savo szalininkais iszbarstęs ganyklose „paris green“, o kad neužteitų kitų galvijai ant tų nūdų, tai ant apsaugojimo jų, jūs suvarė ant szventoriaus. — Sudas kun. Fr. ir jo gaspadinę iszteisino.

Akyvas

nusprendimas.

Stevens Point, Wis., numirė nekoksai Green nū sziltinės, bet kilo nūmonė, kad toji liga turėjo atsirasti isz vandens paipose, kurio nabaszininkas buvo gėręs. Naszlė apskundė kompaniją, kuri pristato miestui vandenį, už neczystumą vandens nū kurio numiręs jos vyras ant \$5,000 ir „grand jury“ pripazino jei tiesą. — Be abejonės atsiras ir daugiau

tokių naszlių, kurios už savo vyrus reikalaus atlyginimo.

Du trukiai susimuszė.

New York'o miesto augsztojo gelezinkelio susimuszė du trukiai isz priezasties tirsztų miglų, kurių dėlei negalėjo inžinieriai matyti ženklų. Daugelis žmonių sužeisti tapo. Kiti isz iszgasczio iszsiverzė laukan isz vagonų stulpais, ant kurių stovi gėlžkelis, nusileido ant ulyczios.

Užsidegė laivas.

New York'e laivas „Pat-han“, kuris buvo jau prikrautas su medvilne ir geleze ir, turėjo jau iszplaukti į Kinus, isz nežinomos priezasties užsidegė ir supustyjo 300 didelių ryszių medvilnės, kurios vertybė tapo apskaityta ant \$15,000. Matrosai ir darbininkai paspėjo dar iszsigelbėti.

Szunelis iszgelbėjo gyvastį.

New York'e vienas laivininkas su szuneliu kapitono likosi ant vieno suklerusio garlaivio, kuris prakiuręs naktyje ėmė skęsti. Laivininkas gilei buvo įmigęs ir to visai neįjautė. Szunelis matydamas smertį po akių smarkiai lojo, bet laivininko neiszbudino, ir matydamas kad szis nebunda, nutraukė užklodą ir ėmė su nagais jį draskyti ir iszbudino, ką szis su dideliu vargu vos spėjo iszsigelbėti su savo žadintoju.

Pavogė registravotus laiszkus.

Ant linijos „New Jersey Central“ paczto clerkas daugelį registravotų laiszkų yra nuslėpęs ir piningus isz anų iszėmęs, kurių yra pasigendama į \$15,000. Dėlto anie visi siuntėjai, kaip daug nesiuntę butų, dabar gaus po \$10 už laiszką tiktai, nors buvo pasiuntę daug daugiau. — Dėlto niekados nereikia smūsti piningų registravotūse laiszkūse, o visados geriaus yra iszpirkti „money order“.

Elektrika prieš virimo ir kepimo.

Boston'e iszeinantis laikrasztis „Transcript“ padūda isztyrimą profesoriaus J. P. Jackson, apie virimą ir kepimą bei namų apszildymą su elektra. Jisai viską aprokavo, kad vienas virimas antszeszių žmonių, iki sumazgojimui jau bliudų, kasztūja 16.6 centus dar, o tas pats darbas su anglimis kurenant 3.15 centus. Ant apszildymo su elektra iszėjo 22.7 centai, o per tą patį laiką su anglimis 12.25 centų.

Elektriskas kurenimas yra dar vis įmanytinai brangusulyginant su anglimis, bet visame iszsirodo praktiszkesniu ir naudingesniu už anglis tiktai jau savo czystumu pacziu. Prie anglių reikia visados susiterszti iszsemiant pelenus, tai pridulksta, ir dar nekartą reik sirgti nū gazų esanczių anglyse. Su elektra to viso nėra ir kožu kartu, pagal reikalą, galima reikalaujamą karsztį gauti arba jį pamazinti. Toliaus elektra verdant, niekadodos neliks žalios bulvės, arba mėsa, kas tankiai gaspadinėms atsitinka ir apart nesmagumo, kartais, turi viską numesti. Kepant, dūna arba kiti daiktai niekadodos neliks žali arba viena pusė susvils o kita žale liks, nes elektra lygiai kaitina ir pagal reikalą galima karsztį sumazinti arba padidinti, ko negalima padaryti su anglių pecziumi. Be abejonės elektra taps pigesnė ir bus įvesta kartą į szeimynų gyvenimus ir, neprivalys gaspadinės taip daug nereikalingai dirbti.

Amerikonais užmonėmis taip daro kaip Italijoi su buliais.

New York'e 6-tą Grūdžio ant Madison Square Garden, isz ryto prasidėjo dviratninkų vaziaivimas, kurs truko iki sabato 11-tai Grūdžio iki 10-15 minutų vak. Apie 20 vaziuotojų buvo pasirengusių, bet į tre-

čia dieną pusė jų tikrai likosi. Pirmasis važiuotojas Milleris, nuvažiavo 2093 myles per 128 valandas. Per visą tą laiką jisai miegojo tikrai 4 valandas. Iš to galima dasiprotėti, kad jisai savo sveikatą prazudė, nes tapo visas sztyvas ir iszpampęs nū sutynimo taip, kad sutruko oda ir kraujas isz viso jo kuno laszėjo. Prancuzas Rivierre isz proto iszėjo. Musų tautietis, Braszkys (Rice), vel antrąjį laimėjimą gavo. Jisai nuvažiavo 2026 myles. Pernyksztis laimėtojas pirmos prizos, airys Hale, szį kartą likosi net ketvirtūju. Po pabaigimo to brutaliszko darbo, Miller, Braszkys, Schinner ir Hale, nors kaip kūlai, bet pėsti apleido vietą važiavimo. Miller gavo \$1,500, Braszkys \$800, Schinner \$500 o Hale \$350; kiti mažiaus vis. Abelnai szis važiavimas sukėlė žmonėse didį pasibjaurėjimą isz tokių galynių, kur spekulantai sau tukstanczius susikrovė o sziejie sveikatos nustojo. Įėjimo prekės isz pirmo buvo po 50 ct. o paskiaus po \$1. Žmonių baisybės buvo susirinkę prisiziurėti gyviems automatomams.

Tikras daiktas del tavęs.

Užtikrinimas, kur nieko nepražudys. Galvos skaudėjimas, liežuvis, — niežal ir tukstanczių klaidų ligų, kaip tai užsilaikymas vidurių, sužingimas kepenų gali buti iszgydytoms, imant CASCARETS CANDY CATHARTIC. Tai vis atnaujina. Paršidėda kožnai aptekoti; jei nepagyds, pinigų gražiname. C. C. C. pabandyk dėžutę szį dieną, nes yra teisingai, 10c., 25c. ir 50c. Pabandyk del žinios dovanai.

Musu darbai apsiszvietime.

Kadą gi isznyks tarpe musos savitarpinės kovos ir neapykanta vienu ant kitų o kada dirbsime suvienytom spēkom ant tautiszkos dirvos? Jau rodos gana ilgai traukiasi tos kovos, ir matėme jau, kad nieko gero ne galime nuveikti del savo naudos. Delto butų laikas jau santaiką padaryti ir eiti keliu, kuris veda prie visų gero. Bet jau gal toks prigimimas musų tautos, nes matome isz gilios senovės, kad tar-

pe mus nebuvo vienybės, ir sziaudien jos nėra, nes ir mažiausem kempelyje lietuvių apgyventame, iszgirstame, kad jie nesutikime gyvena. Kaip tikt keli kiek pakyla, iszsilavindami savo protą per skaitymą laikraszczių ir naudingų knygų, suprasdami apie surėdymą pasaulės, ima kalbėti kitiems, kurie jokio supratimo apie tai neturi, szaukia tūjaus, kad tai iszmislas bedievių, niekindami visus rasztus. Neretai gali iszgirsti sakant, „kam mums to mokslo, gana mums to, ką mus tėvai iszmokino“. Ne broliai, negalime mes užsiganėdinti tėvų mokslu, bet turime lenktis prie sziaudieninio mokslo, kuris ne atbutinai yra mums reikalingas. Kad taip butų sakiusi visa žmonija, kaip mes sziaudien sakome, beabejonės butume dar praskendę jūdoje tamsybėje. Ne bėginėtu trukiai geležinkeliais, neplauktu garlaiviai jurėms, oraliviai ne lėktų padangėm. Nėra kalbos mums apie kokį iszradimą ale ir supratimą apie jūs. Ne taip kaip sziaudien girdėti sakant, kad elektriszki karai Dievo galybe važinėja. Pradėk jiems kalbėti apie žmogaus iszradimą ir mokslo datyrimą, tai pyksta ir nenori visai apie tai klausyti ir tūjaus szluptarniu pavadina. Bet imki jiems kalbėti apie ne butus daiktus, apie raganas, baidyklas, tai tiki ir tvirtina kad teisybė. Nėr ką daug užsiimti su žmonėms, kol jie lopszio mokslo laikosi, motinos įgraudiuti pekla ir vilku, apart maldaknyges jokių rasztų neskaitė, todėl ir tokios nūmonės laikosi, kad moksliszki rasztai yra bedieviszki. Laikas jau pamesti tamsybę ir tvertis už apszvietos, nes szvieša mokslo ir visa pasaulė parodo aiszkeis faktais, kad negalimas daiktas tikėti į senovės žmonių rasztus, nes jie tikt pagal savo nūmonę raszė gerai neisztyrę dalykų, bet sziaudien mums spēkos

mokslo parodo atvirai su placziauseis iszguldymais ir kad taip turi buti o ne kitaip. Delto ne privalome baidytis moksliszkos įtalpos rasztų, bet su noru jūs skaityti. Kiekvienas mes turime tą patį protą, tikt reikia iszilavinti per skaitymą naudingų rasztų ir suprasti vertumą jų įtalpos, o tasyk supratę tą visą, beabejonės nerashim nei baidyklių, nei raganų, nes persiliudysime tvirtai, kad tai ne koki stebuklai, tikt mokslo galybė. O ką daugelis, sako, kad jie del to ne skaito laikraszczių, kad ne pavirstu į bedievius, tai toki tikrai taip kalba, kurie patis yra labai žemo supratimo. Žnogus sveiką iszminiti turėlamas, visados gal piktą nū gero atskirti, ir skaitymai niekados negal tvirtą žmogų savo mislyje pergalėti ir tokšai be skirtumo visus rasztus gal skaityti. Mes tolaik negalėsime dirbti isz vien, kolei ne pripažinsim mokslui tiesos. Nes negalimas daiktas jį užtemdyti, kuris žengia tvirtu žingsniu pirmyn; delto rupinkimės mes jį suprasti ir neatsilikti nū jo. Nesupratimas musų paczių naudingų užnamų nesuleidžia mus į vienybę, o ne apykanta vienos pusės ant kitos, suardo ir tūs paczius musų darbus. *M. Lėlas.*

Czastyja krauja.

Czystas kraujas tikrina czystą odą. Nėra gražumo be to. CASCARETS CANDY CATHARTIC iszczytys ta kraują, ir laikys czystą, nes iszvaro visą neoczystumą isz kuno. Pradėk imti sziaudien o iszvars isz tavo kuno puczka, dedervines ir kitas dos ligas, nes CASCARETS už 10c. tai padaro. Gansi visose aptekose su gvarancija 10c. 25c. ir 50c.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— Plymouth, Pa. Czionai susitverė nauja pagalbine draugystė, vardu tūmi tarpu „Jaunikaiczių“. Draugų prisiraszė į 60 isz karto.

2 Sausio 1898 m. bus visų mešiskas susirinkimas ir davimas draugystei vardo kaipo ir įstatų užtvirtinimas. Daugelis į szią draugystę pristuoja tokių, kurie nū senei czia jau

gyvena bet į jokią draugystę dar neprigulejo. Į szią draugystę gali pristoti vien tikrai jaunikaicziai ir po apšivedimui jau turi persikelti į kitą draugystę be įžangos mokesczių, nes prigulės prie Suvienyjim o vietinių draugysczių. Kiekvienas jaunikaiczius vesdamas paczią gaus nū draugų dovanų \$50,00. Isz pat pradzių nutarė vienbalsiai tikėjimo pareigas nemaiszyti į draugystės reikalus ir palikti kiekvienam laisvą valę tokias atlikti pagal paties norą. Vienas draugas buvo užmanęs, kad draugai įsitaisytu uniformą, bet tapo atmetas, tas užmanymas ir, vieton ką tokia kasztūs, paskirti nors menką dalelę ant tėvynės reikalų — iszleidimo moksliszku knygelių. Tikimės, kad naujoji draugystė pirmutinę vietą užims visoje Amerikoje — kas link tėvyniszku reikalų ir bus pavyzdziu kitoms draugystėms kurios ir turi tėvyniszkus reikalus net savo įstatymūse atspaudinusios, bet nieko tame neveikenczios. „Vienybės“ redakcija isz savo pusės linki kūmi geriausio pasisekimo naujai draugystei ir ragina visus jaunikaiczius del savo paczių naudos prisiraszyti prie minėtos draugystės. Įsiraszymas 2-trą dieną Sausio, ant M. Totoriaus salės, kasztūs tikrai \$1. Delto kurie dar nepriraszė esate, ateikite ir prisiraszykite, nes paskiaus įstojimas bus brangesnis.

— Plymouth, Pa. Praėjusį nedėdienį kun. A. Burba, vietoje pamokslo, dailiai pajūkino visus klausytojus isz priezasties nelaimingo myrio Antano Sabonio. Kun. Burba iszniekino Vytauto draugystę, kuri užsiėmė palaidojimu velionio, ir kiek galėdama mažino kasztus, kad daugiau kas atliktu likusiai naszlei su vaikucziais. Kun. toksai dr. darbas didei nepatiko, kad drau-

gystė neiszmokėjusi piningų velionio pacziai, nedavė jei užsiimti palaidojimu, kuri butu su visa iszkilme savo vyrą palaidojusi, per ką jisai negavo 20 dolerių ir delto, velionio duszia kas zin kur nuėjo. Priegtam dar papasakojo naujieną, kad varpas kasztūjės \$238,00 o ne \$200,00, kaip bedieviai kad vėl emė tvirtinti, ir, kad po pietų nevale yra už duszią zvanyti, bet jis pavelijęs 5 kartus bamterti, isz ko visi parapijonai baisiai pasipiktino. Ar isz tiesų nevale zvanyti po pietų už numirusį, teiksis apie tai paaiszkinti placziaus?!!!

— *Philadelphia, Pa.* Kaip jau pirmiaus pranesziau, jog pas mus sunku yra su darbais ir kaip sunkiai turi dirbti žmonės už menką mokestį ir tai dar 3 c. nutraukia ant dienos ne ukėsams. Apart to, dar bjauriai ne apkenczia ateivių amerikoni. Bet tame kalti daugiause patys žmonės, nes save bjauriausei zemina, „Mc-Keano“ cukernėje dirbo vienam skyriuje 6 lietuviai, darbas jų buvo per sunkus pagal mokestį, ir sutarė straikūt. Kada iszėjo ant straiko, 3 isz jų straikavo o kiti tris pasikavojo sklepe ir grizo prie darbo. Bosas pažadėjo dolerį tam, katra iszdūs pirmutinį prikaltintoją prie straiko. U. tūjaus iszdavė bosui ir dar užfundijo „ezių tabakė“, jog D. prikaltinęs prie straiko. Žinoma D. tūjaus iszvižo isz darbo o U. pasiliko geru kaipo iszdavikas (U. yra labai geru kataliku). Kada mūsų tamsunai susipras „kur vienybė ten ir stiprybė“.

Apie tai daėjo žine iki klebono ir užpereitą nedelę iszbarė ant pamokslu tūs, kurie prieszinasi didturcziams (sic). Sako: „griekas prieszintis priesz turtingesnius o dar priesz dūndavį, viską reikia nukęsti kantrei ant szio svieto“.

Philadelphietis.

— *Scranton, Pa.* Mieli broliai! „Vienybės“ num. 48 pasidalinau su jumis apielinksmėm žinutėm isz Scrantų, isz rodydams, ką mes Scrantų, lietuviai turim isz dalies nuveikia gerą.

Bet-gi suskaudės ir nulius daugumui szirdis skaitant, kaip ir mą rasant, kada mes pažvelgsim į Scrantų lietuvių kitą pusę t. y. į jų piktus papratimus. Pirmas ir didžiausias piktas papratimas Scranton o po draug ir visų lietuvių yra girtybė, kuri yra įleidus szaknis gilei ir kas kartas leidžia dar vis giliaus, naikindama mumise viską gerą, o veisdama pikta, ir tolaik turbut taip, o gal dar ir arsziaus bus, kol visai mes pulsime, arba per rupestį gerų mus vyrų atsikelsime isz to dvokanczio ir visą gerą naikinanczio raudalo.

Scranton o lietuviai, ypacziai jauni bernelei, tankiai pragerdami iki paskutiniam centui savo visą mėnesio uždarbį, ne pasilikdami užsimokėti nei gaspadinei, nei mėsininkui, nei sztorninkui. Geria ir vedusieji, nors jūs isz dalies prilauko jų paczios, ir jie tartingesni budami ne nupūla taip greitai, bet vis-gi ne turime isz to naudos, kada-gi jie dūda proga kitam pasigerti, ir pasigėrę piktina ir pratina į girtybę savo paczią o labiause mažus vaikelius, kuriūse mūsų visa viltis ateitės. O paskui jūs gere ir mūsų lietuviszkos mamutės su savo dukrelėms...

Per tą girtybę po pėdzių, daugelis mūsų kruvinai uždirbtų dolerių tenka skvajeriams ir visiems kitiems szuneliams o ant galų galo, paleistuvėms, ką asz vadinu anturu Scranton o lietuvių pikeziausiu papratimu. Mūsų miesto lietuviai (tankiausiai po pėdei) lanko tūs nedorybės namus, kaip jauni viengungiai taip ir vedusieji turinti czionai savo paczias arba Lietuvoje.

Rodos kad krito ant lietuvių koks maras ar nelaimė, kad pradėjo visai vieszai viens kito nesigėdyti ir eina drauge po kelis susitarę, vienas kitą davesdami ir mokindami, isz kurių daugumas jau ir „piktą ligą“ buvo gavęs, ant ko kitam reikėjo ne mažai ir sunkei uždirbtų dolerių iszleisti; bet-gi ir tai jiems nieko ne gelbėjo, kada-gi jie iszsigydę ir vėl eina tais pacziais keleis, ir kūtelyn, tūm labyn. Ant galo pradėjo lankyti tūs paleistuvystės urvus ir daug pikto atgabenanczius, visai jauni vaikeliai, kurie ant brėkerio czystija anglis (szleitpikėi). Doresni žmonės pradeda tarp savęs kalbėti, sakydami, kad ant lietuvių turbut Dievas užleido tokią bausmę.

Per girtybę nū mano pribuvimo į Scrantus t. y. į 6 metus! 2 lietuviu suvažinėjo ant gelžkelio trukis, 2 užmuscė namūse per musztines, 1 kasyklose persiszovė ant smerties, 1 pažeidė isz revolverio vyrą ir 1 moterį.

Dirba vis da ne blogai, taip kaip anūs du pereitus mėnesius taip ir szitą (Grūdį) kasdien po 9 valandas.

Mokintinių į lietuviszkai angliszką mokslainę jau prisiraszė viso 20 gerų ir suprantanczių mokslo naudą vyrų.

Vargelis.

— Lenkiszkas laikrasztis „Górnik“ pranesza, kad p. A. Pajaujis, kursai nesenei subankrutijo Plymouth'e, Pa., nuskriausdamas daugelį žmonių, kurie piningus pakavojo pas jį, nusipirko ant priemiesczio Providence, Scrantone, namą už \$20,000.

Reikalai

„Tėvynės Mylėtojų draug.“

„Vienybės“ num. 49 p. As tramskas raszydamas apie iszleistą pirmą veikalėlį kasztais „T. M. Draugystės“ primena,

jog tuli lietuviszki laikraszcziai, kaipo tai „Saulė“ ir „Kardas“ draugystės darbą papeikė. Asz nū savęs tiek turiu pasakyti, jog ant apsvaigėlių zaunų mes neprivalome visai paisyti, augszcziau minėtiems laikraszcziams nerupi apszvietimas lietuvių ir jų gerovė, ale prieszingai temdymas ir locnas biznis. Jeigu „T. M. Dr.“ kasztais butų iszėję „Tukstantis ir viena nakty“ arba „Skrituliai Szviesos“ tai „Saulė“ ir „Kardas“ supasismaginimu butų pagyrę; dabar-gi iszėjusiam veikalėlyje mes matome vien tiktai praeitį mūsų brangios tėvynės Lietuvos, tai isz jų szalies pagyrimo visai negalima tikėtis.

„T. M. Dr.“ *sqnarys.*

Kalba*)

I. J. Griesziaus laikyta ant susirinkimo draugystės „P. Armino“ 28 d. Spalnio 1897 m. Waterbury, Conn.

Nevienas ir isz czia esanczių gal pažinote mūsų garbės vertą lietuvi Petrą Arminą. Tas vyras buvo gimęs „surukusioje grinczioje“ kaime, Vilka-viszkio pavietyje, isz nefurtinų tėvų. Ugterėjęs jisėjo Veiveriūse į mokslą, ir tapė vaikų mokintoju. Kaipo mokintojas jis trusėsi dėl naudos Lietuvos Alvitė, isz ten paskui buvo perkeltas į Meisztus pas Naumięstį, o ant galo į Senapilę. Nors isz Senapilės jis buvo ant trumpo laiko vėl kitur iszkeltas, bet priesz mirimą bene per metus jis apsigyveno Senapilėje, kur buvo tūmet daugiaus mokintų lietuvių. Czia tarp savo draugų mylimas visų, Petras ir mirė 18 d. Kovo 1885 m.

Tas mūsų Lietuvos darbininkas buvo linksmaus pobūdžio žmogus, jūkdarys, vėžlyvas, stovus, ir su visais gražiai pasielgdavo, su senais ir su mažais su prastais ir su kiltais.

*) Isz „Raszta ir rasztininkai“.

Mūsų žmonės jį labai mylėjo už jo prastybę ir linksmumą, ir svotbai atsitikus tarp kitų svečių vis mėgdavo turėti Petrą Arminą, kurs visus linksmindavo su muzika, dainomis ir jūkais. Petras buvo gana jaunas, augalotas, o bet silpnos sveikatos; ir myris jį išplėšė iš tarpo draugų.

Jo myris yra labai apgailėtinas netikt jo pažinstamiems. Petrą Arminą pažinsta visa Lietuva, ir minės jį amžinai. Jis buvo mūsų rasztūse diktū darbininku. Nors jis nebuvo augsztus mokslus išėjęs, vienok per savo darbsztumą jis įgyjo šviesą, prie ko jam labai buvo pagelboje jo nemastas talentas, gabumas. Arminas pasirodė Lietuvai kaipo dainius ir kaipo tyrinėtojas tėvų gyvenimo. Jo darbus randame talpintus „Auszroje“ ir „Nemuno Sarge“, ir pagal tų tautiečių manymus, turėjo likti jo rankraszečių neapgarsintų; bet kuriūs gal dar kas ir apgarsins kartą.

Petras pirmą sykį apgarsino Lietuvai „Auszroje“ 1883 m. patalpindamas gražiai iš lenkiskos kalbos iszguldytą „Kaimo mokslinyczia“; jis ten pasiraszė P. Trupinėlis, ir tą netikrą vardą jis visur kitur vartojo. 1884 m. lietuviai jau nū jo daugiau veikalų susilaukė; „Auszroje“ randame jo iszguldumus: „Bitė ir szlapis“, „Kur geriaus“, „Zuikys ant medzioklės“, „Lapė ir Liutas“, „Žuvytė“, „Piastų dukte“. Kalendoriuje „Auszros“ ant 1885 m. mes isz jo darbų randame: „Ant naujo meto“, „Sugrįžimas tėvo“, „Skendinys“, „Keleiviai ir szunys“. Jis labai dailiai vertė isz svetimų kalbų į lietuviszką, ir jo eiliavimas yra labai meilus, skambus o prie to dar prastas ir patogus. —

Isz istoriskų veikalų Petro Armino yra apgarsinti du: „Nusidavimas Lidos pilies“ (**)

(**) Dabar skyrium iszleista po vardu „Petro Armino Rasztai“. Red.

„Auszros“ Kalendoriuje 1885 m., ir „Vytautas“ Lietuvos Didysis Kuningaiksztis“. Tas paskutinis rasztas turi dėl Lietuvos tūmi didelį svarbumą, kad lietuvis isztyręs darbus ir gyvenimą mūsų didvyrio Vytauto paraszė lietuviszkai. Patūlaik mes savo istoriskų veikalų labai nedaug turėjome, Petras Arminas papildė tą spragą gražiu ir gana placziu isztyrimu atsitikimų valdant mūsų Vytautui.

Trumpas buvo Petro Armino gyvenimas, o bet kaip vaisingai! Jis savo dvasę paliko netiktai ant raszto, jo dvasę jau daugybėje jaunųjų lietuvių įsikunijo. Petras budamas mokintoju lietuvaiczių, naujojoje gentkartėje sėjo šviesos sėklą ir meilę tėvų bei tėvynės; už tai jo ankstus myris yra kartus smugis dėl Lietuvos. Petras drąsiai kovojo už atgijimą Lietuvos, už tai jo vardas amžinai skambės szirdyse lietuviszkųjų tėvynainių.

Isz giliaus pažinus Petrą, galima buvo matyti, kad sunkus ir vargingas buvo jo gyvenimas ant szios pasaulės. Tuli aplinkiniai gyventojai, nesuprato, kad dėl jų gero jis paszventė savo gyvenimą, kad apie jūs rupinosi, nekartą niekino jį ir vadino neiszmanėliu, nemokancziu antsvieto gyventi; ir numirė Petras vaisių savo darbų dėl tėvynės nepamėtęs. Numirė neiszmokinęs savo apielinkės lietuvis pažinti savę, tėvynę ir jos meilę. Vieni tikt jo tikri draugai gerai jį suprato, tikt jie vien gūdojo jį kaipo savo draugą ir tikrą tėvynainį pakolaik gyvas buvo, o po myrio tankiai lankė jo kapą. Kiti lietuviai, kurie nors mylėjo kaipo linksmą žmogų, greitai jį užmiršo. Bet ne ant ilgo. Nesuvyto ir nepragaiszo mokslas, kurį Petras gyvendams pasėjo (ką aiszkiai liudija ir mūsų sziądienis susirinkimas). Keliems metams praėjus, ne viens isz

Senapilės ir Vilkavisztkio apielinkės lietuvis pajuto savo szirdyje tą naują dvasę, pamatė, kad yra kitokis geresnis gyvenimas, suprato kad reikia mylėti savo brangią tėvynę mielą motiną Lietuvą, ir dėl jos su pasiszventimu darbūtis ir,ėjo ir sziądien eina keliais, kuriais Petras eiti rodijo, minėjo ir sziądien mini savo mokintoją ir drauge su Petro draugais lankė ir sziądien lankė jo kapą ir mini kiekvieną atsitikimą jojo gyvenimo, ir kiekvieną jo žodį, ir minės amžinai.

Tiktai kaipo Lietuvoj, taip pat-gi ir czionai Amerikoj dyvinai, stebėtinai ir nesuprantamai iszrodo tas tiems, kurie ir dabar per savo tamsumą negali suprasti tos naujos dvasios, kurie klaidzioja da senoje tamsybėje!...

Sządien, kaipo baigentės dvyliktam metui po myriui Petro Armino, kada nueina Senapilės apielinkės gyventojai ant Senapilės kapinyno, kur yra ir Petras palaidotas, pamato ten daugelio turezių surudijusius ir seniai užmirsztus gelezinius paminklus riogsančius ant kapų jų, tarp tų mato ir Petro prastą, tikt velėnomis apdėtą kapą (***) ir tankiai lankomą lietuvisztės dvasę atjauzciancziųjų. Gelezinio paminklo nieks ant Petro kapo nestatė; jis nė nereikalingas buvo; nabasznykas, gyvendamas ant szio svieto, pasistatė sav paminklą tvirtesnį už gelezį; paliko szirdyse Lietuvos jaunūmenės neužgestanczią atmintį, ir dėkingystę užtai, kad dėl jų gero Petras savo gyvenimą paszventė, kad labia už savę jūsius mylėjo. Supranta sziądien visi Vilkavisztkio ir Senapilės apielinkės naują dvasę pažįstanti lietuviai, kad Petras gerai jūs mokino, kad apie jų gerą rupino.

(***) Petro Armino kapas yra papūsztas akmeniniu gražiu paveikslu. Red.

si, kad dėl tėvynės nenuilstancziai dirbo, ir neužmiršo, neužmirszta ir neužmirsz jojo. Tą patį apie Petrą supranta ir visa lietuviszka tauta. Tą patį ir mes suprantame, ir sziądien atminimą darome garbę dūdami didziam Lietuvos mylėtojui Petrui Arminui! už jo pasiszventimą dėl tėvynės labo.

Vardas Petro Armino kaipo ir kitų Lietuvos didvyrių, skambės visų lietuvisztės mylėtojų lupose ir szirdyse patol, pakol pasaulė stovės.

Isz to visko, kas virszui pasakyta yra, galėjome, tarp kitko, gerai suprasti koki darbai tik gali pasilikti ant szios pasaulės po mūsų gyvasczių. Mes czia esanti, abelnai galime sakyt, kad jau kiekvienas praleidome po pirmą pus-amžį mūsų gyvenimo visai nė nepasijutę... Taip pat gi ir ant ras mūsų pus-amžis prabėgs nieko mumis nejaucziant; tad dvasę gyvasties apleis mus ir, akis mūsų užbers zemėmis ir nieko tada po mumis nepasilikis daugiau kaip tiktai darbai, panaszus darbams P. Armino, jeigu jų t. y. tokių darbų turėsime... Tai-gi, gūd. tautiecziai! jeigu nenorime prapulti amžinai su prapūlimu mūsų gyvasczių, ir jeigu norime, kad apie mus ateinanczios gentkartės atmintų nors isz dalies, kaipo kad mes atmename apie P. Arminą; stengkimės nors kiek pasekt pėdomis P. Armino dirbdami dėl savo brolių ir tėvynės labo...

P. Armino didziausę svarbą dėl tėvynės turi darbas raszliaviszkas, bet dėl tėvynės gero, netiktai raszliaviszkas yra darbas... Mes galime darbūtis kaip kuris įjiegiame, ir kaip katram spēkos ir talentas daleidzia.

Kurie turime palinkimą prie plunksnos, eikime darban; kurie prie plunksnos palinkimo neturime, prisidėkime materialiszka prie iszleidimo lietuviszkų rasztų dėl visų apsisz-

vietimo; kiekvienas be skirtumo kaip įjiegdami stengkimės pramint takus lengvesniam jų išsiplatinimui, prisirasydami ir prie szios P. Ar. draugystės, kurios vyriauses mieris bus dėl platavimo lietuviszkų rasztų, tobulinanczių žmogaus protą. Visi-gi rupinkimės apie greitesnį sutraukymą bei išsiliūsavimą iš anų panczių, — kuriais mūsų mieloji motina tėvynė, Lietuva surakinta yra. O taip darbūdamiesi gūd. tautiečiai, mes patys dėl savęs ir tėvynės labo, tegul anot žodžių p. Kazakevycziaus ir neatstatysimė Lietuvos stiprių pylių, nesutversime kuningaiksztystės, ne papūszime, jos žalių gojų, — ale sutversime savo literaturą, pakilsime kulturiszkai, tautiszkai ir ekonomiszkai, pastosime lygus moksle su visais apszviestais žmonėmis, subudavosime mūsų kalbą, kuri yra brangesnė už turtus viso svieto. Ir anot žodžių kun. Žilinsko, jeigu mes ir turime kame garbę, tai didžiause mūsų garbė sziądien yra lietuviszkoj' kalboj'.

Kiekvienas taip sako:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra tai atbuklingiausias gydymo švelnus ir radikalus, turi gardų smoką, gydo lagadneli ir tikrai inkstus, kepenis, pilvą ir czystyja visą sistemą, praszalina perzallimą, gydo galvos skaudėjimą, drūgy ir užkietėjimą vidurių. Pirk dožiūtą C. C. C. sziądien, 10, 25, 50 centų. Randasi visose aptiekose ir iszgydymą gvarantūja.

Pasikalbėjimas su p. Duda.

Pakol pradėsiu gvildinti tikrą brandūlj Tamistos melagystės, patilpusios num. 48 „Garso“ „užtaryme grieszno“ kurioje tvirtini, jog Philados Mužiko korespondencija patilpusi „Vienybės“ num. 45 yra melaginga; turiu už reikalą paaiszkinti, jog Tamsta nerasziai to straipsnio pats, ką ir pats straipsnis liudyja (kitam pasikalbėjime su p. D. iszaiskinsiu kas per pauksztis tą straipsnį raszė). Nes Tamista ne skaitai visai liet. laikraszczių ir tycziojiesi isz jų, tai ir upratimo apie jūs neturi.

Pirmiause savo straipsnyje dūdi mą pamokslą apie „dvasiszką piemenį“ ir tikrą setoją ne (pasekmingos) geros seklos (gal tarp lenkų?) ir t. t. nors apie jo piemenystę nieko neminėjai.

Aiszkini: „tuliems lietuviams, raszytojams melagingų straipsnių (?) į „Vienybę“ buk ant mitingo „Teatraliszkos Draug.“ buvo nutarta loszti teatras ant seimo „Ponas ir Mužikai“. Tas pilna teisybė, nes jau treczias metas kaip jau buvo Philadelphijoi loszta, ir toks žaislas buvo dėl tautiszkos iszkilmės pilnai atsakantis; ir tą darėme su visų žine. Bet Tamista kaip kun. nusamdytas pats mus trukdei su virszui minėta komedija dėl to, jog tuli loszikai buvo dėl kun. ne „persona grata“ ir su žine kun. surinkęs ne abejotinos vertės lenkbernius, iszstumėte ant scenos laike tokios iszkilmės „Podejrzona osoba“.

Toliaus vėl raszai „jog gūdot. kun. Kaulakis norėdamas, kad Seimas Philadelphio butų kūno iszkilmingiausiai apvaikszcziotas, o matydamas neprielankumą tulų lietuvių (o prielankumą iszgamų) patsai neturėdamas laiko — praszė manę surėdyti teatrą ir viską pagal mano nūmones. Dėlto-gi asz pats parengiau komediją „Patėmyta ypata“ kurią iszvercziau isz lenkiszko ir užprasziau loszikus, kurie man pasirodė atsakancziais“.

Czionai gi visą melagystės brandūlj užkliudai! vienur tvirtini „jog kun. apie teatrą nieko ne žinojo“, o czia vėl pasirodo, jog po kun. komanda viskas dėjosi. Giriesi, jog „Patėmytą ypata“ pats iszvertėte isz lenkiszko; o asz sakau jog to padaryti negali, jog pirkikai (už kun. piningus) už \$3 iszverstą ir perraszytą nū A. Monkevicziaus, o kitą iszraszą versta p. N. pasiskoliinai nū A. Anskaiczio, ir kam czia girtis ir melūt?! — Giriesi

kaipo galinczius pilnagalys, jog nepatinkamiems (vergams) nė rolės nedavei, ir jūs atmesdamas atmetei ir jų dramą „Ponas ir Mužikai“. Klausiu Tamistos, ar butų ėmęs nors vienas suprantantys žmogus, tokios piemeniszkos pasakaitės roles?! žinai jog tam žaislui (sztukai) buvo prieszingi. O antras klausymas: isz kur kun. ir jo agentas tur tokę galę „kam dūt, o kam nedūt?!“ Suprantam neva, jog „Susiv.“ yra liet. tautiszkas o ne kuningiszkas! Jeigu kasztus dėjom dėl iszkilmės visi, o ne vienas, tai ir teatras galėjo but losztas pagal norą daugumos o ne vieno, o ir nesakyt „jog dėl lietuvių užteks ir tokio“. Lietuviai ir moka atskirti baltą nū jūdo, nepaisydami bate pirsztų grąsinimo, padūda netikusius veikalus po kritika kad ir kuningų.

Kas link augszto kun. mokslo asz daug neginczysiu; asz tiek žinau jog jisai lenkiszkaikai menkai moka, o kaipo labai mokintam, nepritiko tersztis su „podejrzanom osobom“ (apie jo mokslą žiurėk leuk. „Patriyota“ kalendoriui 1894 m. yra visa Filo-Kronologija).

Philad. Mužikas.

Jeigu jantieci nesveiku, imk vieną CASCARETS, o iszgydys tave, už 10 ir 20c.

Isz praeites.

2000 m. — 1887 m.

— per —

Edvarda Belamy

Lietuviszkaizguldė Sunus K.

(Tąsa.)

Kada gryžova namo, užsiminiau jai apie įvairumą namų ir jų vertės.

— Koku budu... — tarian — skirtumas tas sutinka su faktu, kad visi gyventojai gauna vienodą pelną?...

— Dalykas visai prastas... — aiszkino Edita. — Pelnas yra tas pats, bet iszdavimai priguli nū kožno noro. Neku-

rie mėgsta dailius arklius; kiti, kaip sztai asz, myliu dailius parėdus; da kiti jieszko gardziausių valgių. Mokestis metinė, kokią žmonės gauna, yra vis lygi, jei daugiau kas moka už namus gyvenimui, tai tur ant kitų savo reikalų mažiaus iszleisti. Didesni namai yra užimami per didesnę szejmyną, o mažesnės szejmynos, kaip kad mus, paima mažesnį namą dėl gyvenimo. Ir tai vis priguli nū pamėgimo kožno. Skaicziau, kad senesniūse laikūse, žmonės labai tankiai gyveno puikiai ir užlaikė namus puikiau, negu jų iszgalė t. y. uždurbis iszneszė, ir tikt vien dėl to, kad pasirodyti svietui, kad jis yra turtingas. Ar ne tiesa, p. West?...

— Visai taip, pripažins-tu... — atsakiau.

— Sziądien negalėtu taip but, kaip Tamista matai, kadangi uždurbis kožno yra žinomas; žinomą taip-gi, kad tas, kas iszleidžiama prie vieno dalyko, tur but sumažinta ant kito.

SKIRSNYS XI.

Sugrižę namo da neradova daktaro Leete, o poni Leete visai nepasirodė.

— Ar mėgsti Tamista muziką?... — užklausė Edita.

Asz tikrinau, kad pusę gyvatos atidūcziau už tai.

— Turiu kiek paaiszkinti savo užklausymą... — tarė Edita — nes skaicziau, kad jusų laikų žmonės, net ir isz turtingesnių, ne visi mėgo muziką....

— Kad pateisinti mus, turiu pasakyti Tamistai, kad turėjom tada netinkamiausius skyrius muzikos....

— Žinau apie tai, ir tikiu, kad ir asz nelabai bucziau mėgus kaip tokios klausyt. Bet ar nori paklausyt mus muzikos?

— Bucziau augszcziiau visokios laimės, kad galėcziau iszgirsti kaip Tamista....

— Mane?... — suszuko,

Uždami. — Ar gi iszties Tamista mislyji, kad asz grieziu arba dainūsiu dėl Tamistos?...

— Taip mislijau.

Matydama, kad kiek susimaisziau, Edita nustojo jūkusis ir tarė:

— Mes visi sziadien dainūjame, kad iszlavinti balsą; nekurie gi mokinasi griežti ant visokių instrumentų dėl nusi-bovijimo; bet muzika visūmenisaka ant tiek yra grazesnė ir iskiilingesnė už mūsų mylimą ir girdėt ją taip yra lengva, kad mes jau nei nemislyjam vadinti, muzika savo dainavimo arba griežimo. Visi gabiausi dainininkai ir muzikantai pildo atsakanczią tarnystą, mes gi tankiausia sėdime sav tykai. Bet ar Tamista isz tikro nori paklausyt mūsų muzikos?...

Uztikrinau da syki, kad noriu

— Tai eisime į muzikos kambarį... — isztarė Edita vesdamasi manę į puikiai isztaisyta kambarį be jokio iszmuzavimo ir kaurų, kur grindys ir sienos buvo lekierūto medzio.

Tikėjau, kad rasiu czion nesinomą mūsų muzikos instrumentą, bet nieko tokio nemačiau, kas galėtu atvesti ant mislies, kad galima butu girdėti czion muziką. Mano nusidyvyjimas pagimidė jūką Editos.

— Meldžiu pazinrēt kokis programos dienos... — tarė padūdama mūsų korziukę — ir pasakyk mą, ką Tamista nori? Neuzmirszk Tamista, kad jau penkta adyna dabar.

Ant korziukės buvo padėta 12-tą Rugsėjo 2000 m. ir atspaustas buvo programos turtingesnis negu iki sziol tikosi mūsų matyt. Buvo jis ilgas ir visokeriopas; uzlaikė eilę visokių instrumentalszkų dalių, szokių, duetų, kvartetų ir kitokių kombinacijų orkestros. Bucziau da ilgai žiurinėjes į tą

korziukę, kad ne aiszkiai baltas pirsztukas Editos but parodęs mą vieną isz tų, kur buvo paraszyta: „penkta adyna vakaro“ tada patėmyjau, kad tas milžiniszkas programos buvo visos paros programu, padalytas ant 24 dalių, dėl kožnos adynos. Ne daug muzikaliskų instrumentų griežė penktą adyną, asz gi iszsirinkau vargonus.

— Kaip gi džiaugiūsi, kad Tamista myli vargonus iszgirsti; mislyju, kad jokis kitas instrumentas ne gal su vargonais lygintis — tarė Edita.

Liepė mą atsisėsti; perėjo per kambarį ir, ant kiek galėjau patėmyt, paspaudė vieną ar du knypkucziu sienoje, o tūjaus iszgirdau aiszkų vargonų balsą. Klausiau nekvepūdamas. Nesitikėjau, kad iszgirsiu kada taip grazią muziką.

— Grazi... — atsiliepiu, kada paskutinis aido atgarsis isznyko tykumoje... Gal patsai Bach czion grajijo. Bet kur vargonai?

— Palauk Tamista valandėlę... — tarė Edita — pakol pakalbėsim, noriu, kad paklausytum da vieno valso.

Da ji nepabaigė tų žodžių kaip atgarsis smuiko skambėjimo pradėjo pripildyt kambarį saldumu „Vasaros nakties“. Kada ir tas pasibaigė, Edita tarė:

— Toje muzikoje nieko nėra slapto, apie ką Tamista gali mislyt; grajocium ne yra koks raganius, bet mokanczios ir miklios rankos žmogaus. Taip lygiai prie mūsų muzikos tarnystos, kaip ir kitų darbo szakų, yra paszaukti žmonės turį įgimtą gabumą. Mieste yra keletas salių dėl koncertų. Salės tos, su pagelba telefonų, vienyjasi su visais namais mieste; kurių gyventojai nor mokėti nedidelę donę, o isztikro gali Tamista mislyt, kad nėra tokio, kuris nenorėtu muzikos paklausyti. Muzikantų kožnoje salėje yra tiek daug,

kad nors trumpą laiką jie griežia, programos traukiasi per isztisą parą. Ant korziukės rasi Tamista, prisiziurėjes arcziau, atskirias keturias dalis koncertų, isz tų kožnas susideda isz kitokio skyriaus muzikos ir atsilieka sykiu su kitais; kožną isz tų keturių dalių orkestros, grajinamų dabar, gali Tamista paklausyti, paspaudęs tiktai knypkutį drato vienyjenczio namą su sale, kurioje grajina. Programai taip yra surengti, kad visoki grajai, grajinami vienu syk ir visokiose salėse, skiriasi ne tiktai instrumentais, ant kokių grajinama, bet ir motyvais ir melodija; turime czion linksnias ir prakiliuas dalis, ir visokiam savo norui galima uzgana padaryt... —

Mą rodosi, Tamista... — tariau — kad jeigu mes butume galėję iszmislyti, kaip privesti iki kožnų namų muziką visam jos pilnume, butume mislyję, kad mes jau pasiekėme czuukurą žmonijos laimės ir butume rupinēsi apie tolesnį to patobulinimą.

— Niekaip — iszties, negalėjau suprast, kokiū budu žmonės, kurie jusų laikūse mylėjo muziką, sutiko su ana sena sistema naudotis ja... — atsakė Edita. — Muzika, iszties verta savo vardo, buvo, kaip mislyju, neprieinama dėl visūmenės; laimingesni isz tų girdėjo ją retkarcziais ir tai su didžiu vargu ir dideliu iszleidimu, o ir per trumpą tikt laiką, patvaliszka per nebuk kurį atliekamą. Ant paveiklo jusų koncertai ir operos! Kaip nūbodu dėl jū budavo sėdėti ir klausyti per isztisas adynas to, ko klausyti nenprėjote! Prie pietų kožnas gal nevalgyt valgio, kurio ne mėgsta. Labiausia alkanas nevalgytų, jeigu jam prisakytu valgyt viską, ką tiktai padės ant stalo. Ausis, kaip mą rodos, nėra nejausmesnė už smoką. Misliju, kad negalė-

jimas girdėti gerą muziką, privertė mokintis griežti namieje daugelį, kurie neturėjo prie to jokio įgimto gabumo.

(Toliaus bus.)

Apgarsinimai.

Gale Spalinio mėnesio Union City, Conn. uzsidejo lietuviszka gertuvė, degtinės ir alaus pardavinczia bei paprastai sakant salionas, kuris yra isz skaitliaus lietuviszkų salionų treczias. Uzdėtojais szio treczio saliono yra p. Jūzas Dulbys ir p. Adomas Abraczinskas, abudu nevedę ir jauni vyrai. Trijs liet. salionai mūsų miestelyje vien isz mažo skaitliaus uzsilaikyt niekaip negalėtų, kad svetimtacziai neatsilankytų. Uzdėtojais szio naujo saliono yra verti nū savo tautiecių parėmimo, kaipo geri lietuviai ir dorus vyrai ir, isz kurių dar yra viltis, kad ir dėl lietuviszės gali but nauda jeigu kiek praturtėtu. Taip gi reikia zinot, kad sziūdu vyrai, o ypatingai p. J. Dulbys jau isz pirmiaus yra remtojas visų lietuviszėi naudingų organizacijų.

Didelis Balias!

Draugystės Szvento Kazimiero bus Selvestro dienoje 31 Grūdžio, tai yra, priesz Naujus metus tą vakarą, ant salės „Grand Army Hall“ East Jersei Str. Elizabeth, N. J. Tasai Balias bus puikiausias Valstijoi N. J. ant kurio szirdingai uzkvieczia: ne visus lietuvis ir lietuviszaites kaip vietinius taip ir isz apielinkių.

Įzenga vyro su moteria ar jaunikczio su panele tiktai 25 centai.

Komitetas.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Jurgis Bijunas.

Praktiszkas rubų siuvėjas: siuva visokius rubus kūgeriausiai ir už pigiausę prekę ir didžiauseme iszsirinkime pagal norą visokių ceikių, kad jau niekur tokios pigios nerasi. Taip gi senus rubus perdirba ant naujų.

Viengecziai! praszau atsilankyti, o persitikrinsite apie teisingumą ir gerumą tavorų.

Jurgis Bijunas

Basement, Exchange Hotel, Public Square, WILKES-BARRE, PA.

Pamėgyk dėzutą CASUARETS už 10c., geriausia antalaytoja plauczių ir visų vidurių.

Susivienėjimas

LIETUVOS su LENKIJA.

. Drama

Parasžė J. Grinius, 1895 m. Chicago, Ill.

(Tąsa.)

Jaugalius. (Prisiartinęs prie krasės) Garbinga karaliene sveikiname ir gūdojame Jusų mylistą, podraug geidžiame Lenkijai ir Lietuvai laimingo ir amžino susivienėjimo, idant tos dvi tautos viena kitos skriaudas užmirsztu ir gyventu krikščioniszko meilėje ir vienybėje. Asz, kuningaiksztis Lietuvos, ateinu pas jusų mylistą ne dėl karaliskos karunos ir garbės. Asz troksztu labo Lenkijai ir Lietuvai, idant per susivienėjimą pastotu tvirta ir galinga.

Jadvyga. Garbingas ir galingas kuningaiksztis, dangus susimylėjo ant nelaimingų tautų mūsų. Vieszpacio begalinė mielaszirdystė troksztu susivienėjimo, idant Lietuva pažintu Kristaus mokslą ir datirtu dangaus iszganymą. Asz, karalienė Lenkijos, prizadu isz visų sylų, nesigailėdama turtų ir gyvasties dėl praplatinimo krikščionystės Lietuvoje, tai mano mieris, dėl kurio paszvenčiu savo gyvastį.

(Jaugaliui padūda Jadvyga ranką. ir suklaupe priesz Vyskupą).

Vyskupas. O galingas ir mielaszirdingas Vieszpatie, geradėjystė Tavo neiszpasakytą, siuntei Tu mums pranaszus ir Mesijoszių dėl iszganymo svieta, negana to, ir szia dien mato me Tavo stebuklus ir neaprubeziūtą mielaszirdystę. Szta dangus atsiuntė mums du apasztalu dėl iszganymo milijonų duszių. O Dieve, ar nematome Tavo galybės, kuri apsireiszke szventame gyvenime anioliskos nekaltybės mūsų karalienės Jadvygos, kuri paszvenčia savo jaunystę ir gyvastį dėl szvento tikėjimo. Karaliene, tu esi garbingiausia ir mielaszirdingiausia visoje pasaulėje, Dievas tavę tikt vien atrado vertą tos laimės, kurią tav dangus rodo. Neturiu sylų, idant galėczia iszpasakoti tą laimę, kurią tav dangus rengia. Aniolai ir szventiejai dziaugesi matydami jusų susivienėjimą. Dziaugkis Lenkija, dziaugkis Lietuva! kaip dziaugesi aniolai dangui. Karaliau Vladislove, tu esi tukstantį kartų daugiau numylėtas už pranaszus ir apasztalus, Sutvertojas tikt tavę vieną atrado vertą tos dangiskos garbės. Isz valios Dievo dedu szitas karunas ant jusų galvų, idant karaliautumėte dėl garbės Dievo ir laimės savo padou, o už jusų gyvenimą ir pasiszventimą Sutvertojas rengia jums dangiskas karunas, su kurioms karaliausite ant amzių amžinuju. Amen. (Karalienė ir Jaugalius sėdas ant sosto. Tris kartus szuvei isz armotų).

Visi. Lai gyvūja karalius Vladislovas hura! Lai gyvūja karalienė Jadvyga! hura! Te Deum laudamus.....

(Nusileidžia uzdanga.)

5 Veikme.

1 ATSTITIKIMAS.

(Scena perstato Vilniaus pylį: ant scenos Hamiltonas ir Auksė).

Hamiltonas. Jau 3 mėnū, kaip iszleidome Didį kuningaiksztį į Lenkiją; akyva but žinoti ant kokių iszlygų susivienys Lietuva su Lenkija.

Auksė. Jau buvo padūtos iszlygės per pasiuntinius lenkų, jog Jaugalius priima krikščionybą, žada isznaikinti dievus ir atidūti Lietuvą Lenkijai.

Hamiltonas. Kuningaiksztiene, to nepavelys broliai, pats girdėjau Vingunta kalbant su pasiuntiniais, jog Lietuva susivienys su Lenkija kaipo dvi sesers, gyvens meilėje ir sątaiko. Jaugalius taps karalium Lenkijos ir kuning. Lietuvos, o kalba ir rėdas pasiliks po senovei.

Auksė. Tikrai nežine kaip jiejai ten padarys, tiek žinoma, kad krikščionybą taps užvesta Lietuvoje. Juk ir patsai tamista žinai Jaugalių; su jųju viską galima padaryti. Žiopl las mano brolis, jis kiekvieno klauso, ar blogai ar gerai kas jam rodyja, apie tai jis nepaiso. Kad ne asz, tai jis nebutų atgavęs kuningaiksztystę.

Hamiltonas. Kuningaiksztiene, neužilgo Vilniuje ir Lietuvoje bus didelė permaina....

Auksė. Galime tikėtis.

Hamiltonas. Bet kas bus su mūsų nelaimingu Lizdeika ir jojo duktere? Senelis pamatęs paniekinimą dievų numirs isz gailesczio.

Auksė. Jau ir laikas jam mirti.

2 ATSTITIKIMAS.

(Įeina pasiuntinys).

Pasiuntinys. Kuningaiksztiene ir Hamiltone, gelbėkite Lietuvą nū nelaimės, dangus užsirustino ant mus, dievai atkreipė savo veidą nū mus. Užpūlę neprieteliai naikina Lietuvą ir žudo viską kas tik lietuviszka. Kryziokai traukia ant Vilniaus užimdami Lietuvos pylis, Svetoslavas Smolenskinis su padukusiais savo kareiviais ugne ir kardū viską žudo ką tiktai ant kelio patinka. Vaikus ir moteris degina klūnūse ir po pamatais slogina; Andrius Pagyrių su savo kariumene su kryziokais vienyjasi. Lietuva szia dien nelaimingiausiam padėjime, aszarų ir kraujo praliejimas ant kiekvieno žingsnio. Žmonės nustojo paklusnumo Jaugaliui, nes tas priėmė svetimus dievus ir kitai tautai tarnauja. Lizdeika pranaszavo tą nelaimę Jaugaliui. O nelaimingi mes, dievai dėlko-gi mus kankinate už nūdėmes mūsų valdonų!

Sargas pilies. Hamiltone, kryziokai ant Vilniaus užpūla! (Hamiltonas triubija, subėga kareiviai).

Hamiltonas. Didvyriai, narsumo ir drąsumo, kryziokai apgula mūsų pylį; Lietuvą degina ir žmones žudo. Laikykimės tvirtai, Jaugalius su lenkais skubinasi mums į pagelbą.

Didvyriai. Ginsime Lietuvą iki paskutiniam laszeliui kraujol

(Triubos, szuvei, užpūlimas kryziokų; musza, pergale lietuvių. Ant scenos pasirodo Hamiltonas ir Auksė su kardū.)

3 ATSTITIKIMAS.

(Scena perstato girę. Kryziokai apgulę Vilnių. Szviesa

Prigėjta, ugnis sukurta ant scenos, kareiviai sugulę)

Sundszteinas. Kareiviai, suimtus lietuvius neskiriant ugio, amžio ir lūmos, atveskite pas manę idant jūs apkrisztiti.

(Atveda moteris ir vyrus).

Kuningas. Ar norite gerumu priimti krikštą?

Stabmeldys. Jeigu jusų mylista troksztate, tai mes galime tą padaryti.

Kuningas. (Krikosztydamas kalba) benedictus, dūdu tav vardą szv. Frico, žiurėk kad neužmirsztum.

1 **Stabmeldys.** Tegul jūs paralei su tokiais vardais, da asz savo gyvastyje negirdėjau tokių.

2 **Stabmeldys.** Musų kuningaiksztis turėjo szunj Fricą.

3 **Stabmeldis.** Kad jūs Perkunas užtrenktu su jų ti-kėjimu.

Kryžiokas. Tylėk, pagoniszka dvase, tu neturėsi taip pas mus, kaip tas, szūva pas tavo kuningaiksztį. (atsikreipęs į merginą) O, tu mergele, atsiriszki skepeta, parodyk savo veidą, gal pasidabosi kryžiokams. (kryžiokas atrisza skepeta).

Sundszteinas. (Nusistebėjęs) Pojata, argi tu czia esi? Kokia tavo laimė kad į mano rankas papūlei, prieszingai butum prazuvus, nes visa Lietuva apsiausta kariumene (į kareivius). Eikite į savo namus, negaudykite lietuvių ir neverskite į krikszczionystę, apsieikite su jais szvelnei ir gražiai; už neiszpildymą mano prisakymo, laukia kiekvieno myris! (Kareiviai atsitrauke, liekti Pojata, Sundszteinas ir kuningas).

Sundszteinas. Pojata, ar nesakiau, kad Lietuvą laukia baisi nelaimė, iszspildo mano pranaszystė, ateis neužilgio laikas, kad Lietuva mins savo dievus po kojų ir lenks galvą priesz kryžių. Sakau tav, mano aniole, jog asz tik vienas galiu tavę ir Lietuvą iszgelbėti nū prazuvimo.

Pojata. Dievų valioje esame, kaip jiejai norės tai padarys.

Sundszteinas. Mano brangiausia, ar gi nematei silpnumą dievų, kada kariumenė Keistuczio užpūlė zinyczią, kodėl tie stabai neįstengė pasiprieszinti žmogui.

Pojata. Galingas konture, jeigu dievai pats nesigina, tai jūs žmogus neįstengia apginti.

Kuningas. Tai toki ir dievai, kad negali atsiginti silpno žmogaus!

Pojata. Dvasiszkas tėve, kalbėkim pagal teisybę, ar gi jusų medinis dievas patropijo nors kartą atsiginti nū kirvio arba kardo lietuvių? Neturėkite taip klaidingo supratimo apie musų tikėjimą. Nevadykite paveiklus dievų — stabais priesz kuriūs žmonės kloniojasi. Dievas yra nematomas, neįprantamas, tas kuris žibina mums saulę, leidžia gyvastį ant žemės. Dievų negali but daug, jeigu vienas sutvertojas dangaus ir žemės, kuriam mes, lietuviai, garbę atidūdame, tai pasakykite mą, kokį jus Dievą pripažinstate už augsztesnį?

Kuningas. Mano dukrele, taip greitai nesuprasi krikszczioniszko mokslo, reikia ant to laiko, idant pasimokinti. Asz kaipo kuningas, paszvensiu laiką idant tavę prirengti prie krikosztos szvento. Eiksz pas manę. (ima už rankos) Mano dukrele, nesibijoki, asz tav busiu už tėvą.

Sundszteinas. Sustok senas brentėna, pamatei jauną mergele, ir jau trokszti su jaja krikszczioniauti. Szalin nū jos, jiji man prigul, asz jau senei jos szirdį pergaleėjau. Nū jos ir manęs priguli garbę kryžiokų.

Kuningas. Esu kuningas, o tu tik zokoninkas, turiu prisakymą nū kryžiokų Mistro, idant tamistą persergėti nū nūdėmių, į kurias jauni žmonės tankiai įpūla.

Sundszteinas. Bažnyčioje prie altoriaus arba sakykloje, tai tu virszininkas, bet czia, ant vietos kovos tai asz esu nū Dievo paskirtas už virszininką ant kareivių ir ilgaskvernių, turiu tiesą už peržengimą prisakymų tavę arba kitą tokį nužudyti.

Kuningas. Turiu prisakymą nū D. Mistro sergeti tavę nū klaidų. Klausyk manęs, paleisk merginą, asz jaja paimsu į savo globą.

Sundszteinas. Klaupk priesz manę ir praszyk susimylėjimo, prieszingai liepsiu pririszti prie arklių ūdegų ir busi suplėszytas kaip draiskalas!

Kuningas. Dieve, atsiuski jam dvasią szventą, idant susiprotėtu.

Sundszteinas. (Su kardu) Asz tau dvasę tūjaus įvarysiu, (spirdamas) szelauk senas brentėna! (iszveja).

Pojata. Galingas konture, jeigu esi mielaszirdingas dėl manės, nusiusk manę pas tėvą mano, kuris sunkiai apgailauja manę.

Sundszteinas. Viską padarysiu dėl tamistos, tikt klausyk ir padaryk ką asz pasakysiu. Jau pirmiau asz sakiau jums, kad laukia mus garbė ir laimė, mudu pastosime didžiausiais ir garbingiausiais ant svieto, tavo vardas taps pagarbin-tas tarp krikszczionių, tu tapsi ta palaiminta motere, kurios laukė svietas; Jadvyga karalienė lenkų klaups priesz tavę, tikt buk mano motere ir apsikrikosztink.

Pojata. Konture, be valios tėvo asz nieko negaliu pasakyti.

Sundszteinas. Pargražinsiu tėvą, atstatysiu zinyczią, tavo dievus pripažinsiu, tikt dūk žodį jog už manės isztekėsi.

Pojata. (Užsiėmus akis rankoms) Be tėvo nieko negaliu daryti.

4 ATSITIKIMAS.

Kryžiokas. Garbingas Konture, lenkai ir lietuviai artinasi prie musų abazo, Jaugalius grįzsza isz Lenkijos.

Sundszteinas. (Triubija. Subėga kryžiokai. Pojata pasislepia už kulisų) Garbingi didvyriai, sziądien reiš mums susiremti su lenkais, kurie mums trokszta lobį atimti ir kryžiokų zokoną sugėdinti. Meldziu jus, idant butumėte narsus ir drąsus. Prizadu jums visą lobį lietuvių.

Kryžiokai. Lai gyvūja konturas! hura! (Triubos, szuvei. Pasirodo lenkai ir lietuviai isz abiejų pusių, szuvei ir musza, kryžiokus apgali ir iszveja, Sundszteinas perbėga per sceną ir pagriebe Pojata).

Sundszteinas. (Atsikreipęs ant scenos) Didvyriai gelbėkite pasilikusius brolius Kristaus, o asz bėgsiu į Magdenburgą su savo brangiausiu turtu (neszasi Pojata, jiji veja Traidenas).

Traidenas. Sustok! neisztruksi! (Szauja, Sundszteinas taip gi szauja, kova su kardais. Traidenas užmusza Sundszteina.)

(snq snqL)

Mythai, pasakos ir legendos Ziamaioziu.

Surinkti ir isleisti per D-ra Edm. Veckenstedta,
vyresnyji senoviszku kalbu mokytoja prie Nikalojaus
gymnazijos Liepojuje (Kursze).

Lietuviszkai isguldė J. Szliupas, M. D.
(Tasa)

31. Gonyklis.¹⁾

1. Szalis, kurioje Gonyklis dūdas matyti gerame mete, turi trąsias ganyklas, nes Gonyklis leidžia žolę dėl galvijų gausiai želti.

2. Gonyklis apgina gyvulius, namie laikomus. Jis noriai pasirodo pavidale avino.

3. Gonykliui galvijai taip yra mėgus, kad jis tankiai priminėjo pavidalą piemens ir kaipo toks ganė avis. Vieną kartą jis už tatai tapė iszjūktas. Gonyklis įsiapmaudyjo už apjūką, ir kada gi jis mokėjo kerėti, tai jis pavertė apjūkiantįjį į ožį.

4. Vieną kartą vienas buras buvo avis pasivogęs. Kada ans ketino jas varytėsi į savo gardą, tai gyvuliai nenorėjo jo klausyti. Perpykęs ans ėmė avis tvoti be mielaszirdystos. Sztai atkako Gonyklis ir padarė, kad buras negalėjo nei isz vietos krustelti, o avis jis vėl parvarė pas jų savininką. Buras tapė pagautas ir už vagystą pakorotas.

5. Vieną kartą Gonyklis ganė arklius pavidale paprasto žmogaus. Sztai atėjo vyriszkis ir praszė, kad jam bent paskolintu arklį nujoti į artimiausią sodzių. Gonyklis pristojė ant anojo praszymo. Bet vos vyriszkis buvo užsėdęs ant arklio, kaip jis atsisuko jūkdamasi į tariamąjį piemenį ir tarė: „Arklį tu matai paskutinį sykį“. Vienok Gonyklis vyjosi vaigi, pagavo arklį už vūdegos ir su taip smarkia syla jį sulaukė, jūg smarkiai truktelėjus, vyriszkis nusivertė nū arklio. Jis pasiliko ant žiamės bedribsas be sužinės. Kada jis buvo vėl atsigaivelėjęs ir vėliaus papasakojo, kas jam buvo atsitikę, tai žmonės jam pasakė, kad tariamūju piemeniu nėks kitas esąs buvęs kaip Gonyklis.

6. Vieną dieną buro vaikyscias ganė avis. Vakarui atėinant, jis norėjo avis namon parvaryti. Sztai priėjo prie jo du vyriszkiu ir balsiai reikalavo, visaip plusdami, kad avis paliktu ant vietos ir eitu sav namon be anų. Vaikyscias neklausė žodžių, ale norėjo savo bandą ramiai toliaus varyti, bet vyriszksiai taip pagavo jį muszti, kad jis galiaus pabėgo. Nūgis vyriszksiai norėjo avis nusivaryti. Ale tosios traukė paprastu keliu namon. Vyriszksiai perpykę ėmė su savo lazdomis avis muszti. Tą visą matė Gonyklis, po kurio apginklu stovė galvijai. Jis ėjo pasitikti tūs žmones, ale tie jam isz tolo rėkavo, kad jis jiems ir bandai trauktusi isz kelio, ir kada

gi ans to nepadarė, jie pūlėse aną muszti. Bet Gonyklis su kožnu smugiu vieną isz savo prieszininkų parbloskė ant žiamės ir tada jiems pasakė: „Žinokite, kad asz esmi Gonyklis ir nekencziu, idant kas avims ką pikto darytu. Eikite sav savo keliu“.

Vyriszksiai matėsi esą priversti eiti szalin, o avis Gonyklis nuvarė pas buro vaikyscia.

7. Artymais Sedos viename sodziuje gyveno buras, kurs turėjo daug avių, tacziaus piemū, kurs turėjo avis ganyti, mažai apie jas bojo; daug sykių jis leisdavo gyvuliams eiti, kur jie norėjo. Sztai vieną sykį atsitiko, kad vienas vyriszksis apdare buro atėjo pas savininką avių ir tam pasakė, tegul jis piemeniui įsakas, kad ans geriaus kaimenę dabotu, idant avims ko neatsitiktų. Ale savininkas avių pasijūkė isz snekanciojo ir pasakė, kad ans nereikalaujas apie jį ir jo kaimenę rupintiesi, ne nekados dar avims nėko neatsitikę. Potam vyriszksis, kurs buvo persergėjęs, nuėjo sav ramiai. Kada piemū vakare varė kaimenę namon, truko dviejų avių.

Atėinancziajė dieną svetimasai vėl atėjo ir įsiklausė savininko kaimenės, ar tūmsyk avys vakare visos buvusios. Užsnekintasis atsakė – ne! ir mislydamas, kad svetimasai isz jo tycziojasi, arba pats avis yra pavogęs, jis ant tojo labai supyko ir norėjo jį muszti. Tacziaus svetimasai nusijūkė ir tarė: „Kodėl tu ant manęs pyksti? Asz esmi Gonyklis ir apginu avis ganykloje. Taip gi tavę asz esmi persergėjęs, kad tavo avigonis yra netikęs. Bet tu neįtikėjai mano žodžiams: todėl už korą kas metą tu neteksi dviejų avių isz tavo kaimenės“. Po szitų žodžių svetimasai buvo dingęs. Ilgainiui kas metą burui prapuldavė dvejetas avių.

32. Krematis.¹⁾

1. Krematis buvo žmogumi, kurs tapė paverstas į kiaulę. Todėl jis kaipo tokia supranta kalbą žmonių ir turi iszmintį kaipo tikras žmogus.

2. Krematis gyvena viename kalne, apspiestas daugelio kiaulių.

3. Krematis gyvena tarp kiaulių, jis moka su anomis snekėti. Todėl gi kiaulės visą ką daro, ką joms Krematis pasako.

4. Kas kiaulę koneveikia, turi nū Kremaczio laukti ko pikto.

5. Krematis myli kiaules, lyg kad jos butu jo tikri vaikai.

6. Jeigu Krematis kokioje szalyje pasirodo, tai kiaulės ten užderia taikiai.

7. Kad Krematis nueina į kiaulių tvartą, tai jis kiaulėms dūda ėską. Kiaulės, ėdanczios tą ėską, labai nutunka.

1) *Schwenck*: kremata, czech. krmě penas, kremice penimis meitėlys, krmiti, lenkiskai karm, maistas. *Mannhardt*: „Prie žodžio kremata bene Bender'is teisingai mislyja apie czechiską krmnica meitėlys - peniukszlis, lenk. karmnik kiaulių tvartas“. *Luscius*: kremata [Elyvir'o iszdavime kremarą lyginai kaip ir *Hanusz*] porcorum ac suum est deus: cui similiter focus excitant, et cervisiam super eos fundunt. *Hanusz* savo Kremarą netikėtiniu budu priskaito prie ugnies dievystų.

(Toliaus bus)

1) Liet. ginu, ganau, ganykla.

Hanusz: Honidlo [Honilo, Hennilus, Gonidlo, Goniglis, Gongelis] labiaus atsinesza prie piemenių. Jis yra dievu piemenių ir apgynėju nū žvėrių tarp visų Slavų, net tarp senovės Prusų ir Lietuvių.

Pas *Strykowski* [Mannhardt, s. 106] skaitomo: Gonyglis Davos [dievas piemenių ir miszkų, Satyras, Faunas]; skaityk; Ganyklos dievas. Slg. *Narbutt*, I. p. 303, apie Goniglo szventę, ir *Mannhardt*, s. [138] 61.

DIDELIS BALIUS!

Bus kelemas po vardu „Darbininkų Kliubo“ draugystės, pamedelyje 27-tą dieną Grūdžio (December) 1897 mete. Salėje „People's Theatre“, Plymouth, Pa.

Kono szirdingiausiai užprasom, visus brolius savo taucazius ir svettauczius, o labiau sei jaunikaiczius ir paneles, kaip vietinius taip ir isz aplinkinių miestelių ir kaimelių, nes bus labai gražus pasilinkiminimas, o tvarka kono dailiausiai bus užlaikoma.

Muzikantai gražins szokius pirmos klisas, kurie atvažiuūs net isz Shenandoah, Pa.

Prasidės 7-tą valandą vakarė. Įzenga tiktai 25 centai. Komitetas.

Hotelei, Saliunai ir Restauracijoj ant pardavimo, atsiuokite pas:

J. B. Tord

4 Room Weitzenkorn Building WILKES-BARRE, PA.

Ap roikaladij LAIKRODĖLIO?

Mes jās pardūdam taip pigai, kad tu negali valkaczioti be laikrodėlio. Turima visokių gatunkių. Bet omainėsim tiktai du: **Eigino arba Walthamo Laikrodėlis**, geriausias vidurelis, dobeltavals luksztals, gerai laiką rodo, gražiel iszkviltkštals „Duerber“ storal auksdtas isz laikys tavo gyvenimui. Vyriazai ir moterizai!

Priddk adresą o prisiusime tau j ant peržiurėjimo. Jei gu n-bus toka, kaip czia parodyta, sugražink j atgal, tau nieko nekaszts. Jei gu jis tau tinka, užmokėk expreso kasztus ir **\$6.50**, o tavo viskas.

Dubeltavals luksztals Laikrodėlis gražiel iszkviltkštals, geriausias vidurelis, dobeltavals luksztals, gerai laiką rodo, gražiel iszkviltkštals „Duerber“ storal auksdtas isz laikys tavo gyvenimui. Vyriazai ir moterizai!

Priddk adresą o prisiusime tau j ant peržiurėjimo. Jei gu n-bus toka, kaip czia parodyta, sugražink j atgal, tau nieko nekaszts. Jei gu jis tau tinka, užmokėk expreso kasztus ir **\$3.95** ir expreso kasztus ir pasilmk sau lai rodėlij.

Jei gu numis užsitikėsi ir prisinau pinigūs isz virzans, mes isz-balsime laikrodėlij ant savo kas to ir dar pridėsim tau gražų lenčionėlij dovanų.

ROYAL Manufacturing Co.
334 Dearborn St., CHICAGO Ill.

Wyborek naboženstwa dla utodziezy katolic. 50 c.
Maty złoty odtarzyk dla pobożnych dzieci katolickich 45 c.

DR. F. J. KALLMERTEN.

Specjalistas chroniszkių ir nerviszkių ligų.
Gydo visokias užsi-senėjusias ligas kalpo tai: Trozskulį, apzama, paralyzių, dusulį, pavandeniavimą, reumatizmą, skaudėjimą galvos, ausų, akių, ir nosies, ligas skilvio, gerkliės, krutinės. Izsėjimą žarnų, drogi, iszmėtymus ant galvos ir ausros, gumbų, sustojimą tekėjimą, mėnesinės t-kėjimą, nevaisingumą,

skausmus po gimdymui, pullavimus, ronas, atšivėrimus, ant kuno, rožę, žarnų ligas, skaudėjimą strėnų ir krutinės, plautį, oerų skaudėjimą, uždegimą žarnų, iszputimus, niežėjimą, uždegimą smecenų, iszburkimą pusės ligas, vėžį, diegli, akmens ligą, uždžiuvimą, nusilpnėjimą kojų, džiovą, žarnų ir inkstų ligas, karsztligę, niežius, iszberimus, kirmėles, dedervines ir t. t.

GYDO MOTERIS-VAIKUS ir VIRUS
Jei gu sergi ir nustojes esi vilties iszgyti, kreipkis t jans pas daktarą Kallmerten'ą ant rodos. Dr. Kallmerten'as iszgydė tukstanczius žmoniu, kurie ilgai sergo ir nū kitų daktarų negalėjo pasigelbėti ir iszsigydyti. Tie žmonės visur garbina vardą D-ro Kallmerten'o, ir pažįstamiems j rodys. Kreipkitės pas D-rą Kallmerten'ą tai jus iszgydys.

DR. F. J. KALLMERTEN.
Cor. Washington & 22nd Str., TOLEDO, OHIO.

Knigos

pargabentos isz užmarės:
Maldų knygos,
Mazas antro altorius, Miszių maldos su abrozėliais (mazam formate) krisztolinu apdaru 60 ct
Szagrino „ „ „ „ 50 c.
Aukso Altorius, arba Szaltinis dangiszku skarbu 2.00 iki 3.00.
Garbe Dievaj ant auksztybės „ „ „ \$1.50.
Balsas Balandėlis 1.25c., 1.50c. ir 2.00c.
Kninga giesmių arba Kanticzkos „ 75c.
150 Psalmu Dowido karaliaus ant paveikslo kanticzkų 75c.

Istoriszkos dvasiszkos italpos knygos,
Istorija seno ir naujo Istatymo su abrozėli 15c.
Istorija seno Istatymo „ „ „ 25c.
Gyvenimas Marijos „ „ „ 20c.
Menuo sz vancziavios Marijos Panos 30c.
Sopulėj Motynės Dievo „ „ „ 20c.
Evangelijos supunkies apdarais 1.00c.
Gyvenimaj Szventuju, ant visų metų kožnos dienos, pirma, antra, treczia ketvirta ir penkta dalis už kožną dalį po „ „ „ 65c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro 10c.
Stebukiai Dievo Szvencz. Sakramente 40c.

Istoriszkos knygos svietiszkos italpos.
Olitypos „ „ „ 25 c
Robinsono „ „ „ 25 c.
Kantros Elenos „ „ „ 20 c.
Lementorius su poteriais ir mistranturais 10 c.
Istorija Lietuvos „ „ „ 30c.
Istorija Suvienytų Valstijų Amerikos konstitucija „ „ „ \$1.00
Trumpasenovės Lietuvų Istorija 10c.
Apilkrasztis kun. Petravyczians j Vilniaus džiakonystės zuningus 1870 m. 5c.
Už ką mes lenkams turime buti dėkingi arba nedėkingi, graži knigtė kurioje apraszta visai mūsų prietikiui su lenkais nū pat krikaszto Lietuvos 5c.
Žiponas bei žiponė „ „ „ 40c
Žirgas ir vaikas „ „ „ 20c.
Vytautas didis Lietuvos kunjgalsztis 30c
Aple senovės Lietuvos pilsis 10c
Kanklės Lietuvos dainos keturiems balsams (su natomis) 20c.
Amerika pirtyja (komedija) 10c,

Aple kalbų pradzią „ „ 5c.
Budai gydymo nekurlių ligų „ „ 25c.
Ką daryti, kad sveikti butume ir ligal gyventume 5c.
kas yra, o kas bus! žvilgis ant szlių dionų ir j ateitą 5c.
krumplių Jonas, apyskėlė „ „ 5c.
keletas zodzių apie nožmoniszkus maskolių darbus kražiuse ir apie sudyjimą kražiozių Vilniuje 5c
keletas raszių apie kražių atsitikimą 10c.
Pamoszius besotis apysaka 5c.
kalba dviejų ž nonių kaziulero ir Antano aple katalikų bažnyczios pamatą 5c.
Lietuvos kanklės (ellėmie rasz.) 10c.
Pamokalai aple sudą Dievo, pakutą, dangų ir nekaltą prasidėjimą Szv. Panos Marijos 10c.
Pamokalai ir Ganytojus kalbos sodiecziams, kni-ga pirmoji, apima laiką nū pirmos nedėlios Adventų iki pelenų dienai (pamokalai kožnam nedėliedienui) \$1.25c.
Trumpi pamokulimai ir rodos, pagai kurias turi elgtis kiekvienas žmogus 10c.
Lietuvos gospadinė arba pamokinimas kaip savartoti Dievo dovanas, paraszė žmona. Antras iszleidimas pagerintas 15c.
Final r jų gyvenimas, viensodis ir pirmutinė szalna 10c.
Pavargėlė ir kaip gyvena kynai, apysakos 10c.
Andersono pasakos (su abrozė) 15c
Gydyklos nū balmės myrio „ „ 20c.
Mislja ir žiedas „ „ 25c.
Naujausia sapnų knjgelė „ „ 50c.
Ženybos patkių Miko „ „ 5c.

Knigos poetiszkos.
Jenkaus Jurgis „ „ 15c.
Vitoliorauda, puikus poematas isz senovės lietuvų gyvenimo, 2 knjgos 1.25c
Džanelaczio pavasario linkamybės 10c.
Konra'is Valenrodas — — 10c.
Tėvyniszkos giesmės — — 5c.
Jėkannos dainos „ „ 5c.
Naujos dainos „ „ 10c.
Birutės dainos „ „ 10c.
Tėvynainių giesmės „ „ 40c
Petro Armino rasztai — eilės 10c.
Pagirėnų gobtuvės — teatraliszka 10c.
Ponas ir Muzikai, Drama penkiose permainose, paraszta Aleksandro Gužuczio, 15c.

Apysakos.
Palangos Juze, linkemi skaitymai „ „ 20c.
Kastelybė tai nemelas puiklos apysakėlės isz lietuvų gyvenimo 15c.
Historija aple gražą Mageloną, dukterį karaliaus isz Neapolio ir aple Petrą kareivį 20c.
Pajudkime vyrai žemę, puiki apysaka paraszta patrijotiszkoje dvasėje pagai vengriazką pono A. isz B. autoriaus knjgutės „Kas telybė tai ne melas 15c.
Pasaka apė Szaltabuzius (Jėkanga) 5.
Žiemos v'caro adynėlė, vokiszkom raidėm 20c.
Muzikėlis „ „ „ 15c.
Valkų knjgelė „ „ „ 15c.
Ant Nakyvės pavelsko kanticzkų 5c.
Kaimynų pasaka 5c.
Kaukazo belaisvis 5c.
Kur melis, ten ir Dievas 5c.
Kas kaltas 5c.
Negirdėtas daigtas 5c.
Pasakojimas aple valtą ir jo rasztiną 5c.
Senis Makrickas 5c.
Vakaras Pilviko pirktelė 5c.
Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. [ketvirta dalis- „Szaltanėlisztio Senelio“] 15c.
Parmazonas arba Balsams Dievo Rustybės 12c.

Mokliszki rankvedžiai ir kitokios knygos
Kninga tol iszaimo'xinimo visasvietinėš kalbos 15
Aple buvimą Dievo „ „ „ 5c.
Grieszninkas priverstas metavotis „ „ 15c.
Pamokalai aple trusą „ „ „ 5c.
Talmudas ir musų žydal „ „ „ 10c.
Szkalas su kalba „ „ „ 20c.
Prieszauszris „ „ „ 20c.
Kaip gyti pinigūs ir turta „ „ „ 20c.
Girtybė 5c. ir 10c.
Genių dėdė, graži pasakntė kur iszrodyta, kaip labai svietą slogina maskolių valdžia 5c
Aple žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą 75 c.
Aple Dangų 5c.
Final r jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c.
Lietuvos gospadinė 10c.
Žodynas kun. M. Miežinio \$200.
Naujas elementorius (1895 m.) apdarytas su puikiais paveikslais 15c.
Trumpa peržvalga Lietuvos darbių Amerikoje 20c., dėl perkupczijų po 10c.
Kalendoriai ant 1889 ir 1890 m. po 10c.

Lietuvystės praeltė, dabartis ir ateitis 25c.
Hygiena arba mokslas aple užlaikymą sveikatos 35

Įvairios dvasiszkos knygos,

Pamokalai ant didziųjų metinių svencijų ir didiosios nedėlios, 50c.
Piesos Žodžėi, 35c.
Filiotea arba kelias j maldingą gyvenimą 50c.
Pokilis Szventųjų „ „ 15c.
Iszgudimas metinių svenczių labai naudinga knjgelė 10c.
Mokslas Rymo kataliku „ „ 40c.
Kas yra griekas? „ „ 15c.
Nekaltybė „ „ 20c.
Vartai dangaus „ „ 15c.
Pokla, arba amžinas pragaras 75c.
Arlėika yra nūdai; su ilustracijomis 30c.
Garsas aple bajaybos Dievo sudo 25c.
Raktas j dangų „ „ 15c.
Didžioji nedėlia „ „ 5c.
Kaip Sumonija nuspakajiti „ „ 15c.
Vadovas j dangų „ „ 40c.
Prisigatavojimas ant smerczio „ „ 40c.
Draugija dėl duszių „ „ 5c.
Lietuviszkos mizijos „ „ 10c.
Kasdieninės Maldos 5c.

Notos dėl partapijono.

Varpelis [valcas] 30c. Dėdienė [polka] 30c.
Sudiev [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

Kražių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 30c
Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c.
Visoki Abrozėliai su maldėliomis po 5centus

KNINGOS

EOCNOS SPAUSTUVĖS.

Lietuvos Istorija, nū seniausią gadynių iki Gediminui D. L. K., paraszta 1850 m. Simano Daukanto. Kninga pirma, gaunama už 1.50c.
Budis Senovės Lietuvų Kainėnų ir Zemaczlių parasztytas Simano Daukanto, gaunamas už 1.00.
Istorija Katalikų Bažnyczios, 1.00.
Europos Istorija su žiamlapiais „ „ 50 ct
Lietuviszkos DAINOS isz visur surinktos 200c.
Pasakojimas Antano Tretininko paraszė vysek. Zemaczlių Motiejus Valancziaviskas, 25 ct.
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct.
Dievatis, apysaka szios gadynės. 1.00 ct.
Apleka Dievo „ „ „ \$1.00.
Du puikus apraszymaj aple nedorybę žydo ir piktą augynimą wajku \$1.00.
Eglė, žalczių karalienė ir iszgriovimas Kanno pilies 1362 m., du puikus drañnatai paraszti Aleksandro Gužuczio, 25c.
Gyvenimas Genavaltės. Pamokinanti ir labai aujudinanti apysaka isz senovės laikų 50 ct.
Historija gražios Katrukos ir jos visoki „ „ „ atsitikima 10c.
„ „ „ valnos Afrikoj' 30c.
Isz po budello kalavijo ir Kajimas, dvi puiklos apysakos, ant Lietuvosko perdėjo V. Stag. 40c.
Istorija Septynių Mokintojų „ „ „ ir Lietuvio Sapnas 50c.
Jurgis Miroslawskis — — 80c.
Juozapas Koniuszowaskis, arba kankinimas Unijotų po valdžia maskoliaus 50c.
Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujantį atsakymą 10c
Konstitucija dėl darbinikų — — 10c.
Namelis pustelniko — — 75c.
Nedorybos Rymo Ciosoriu, historija isz lajko „ „ „ ponawojimo Nerono 80 ct.
Prawadnikas angolskos kalbos neabdar. \$1.00
„ „ „ „ abdarytas \$1.25.
Puikus apraszymas aple Lietuvą „ „ \$1.00.
Rinalda Rinaldinas „ „ „ \$1.50 ct.
Senowes apraszymas aple Duktery „ „ „ Filypo Karejwio 50 ct.
Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis 15 ct.
Gykra tejsybe isz Suwaiku gubernijos 15 ct.
Szwieša Dievo „ „ „ 65 ct.
Užeytanawik ant to geraj „ „ „ 50 ct.
Witasir Korynna historija isz lajko persekioji Bažnyczios S. per Deoklecziana 95
Aple Joną Tvardaucką garų burtiniką ir jo darbus sykliu su apraszymais aple burtus 25c
Keletas zodzių aple lietuvius ir naudingi pamokinimai dėl Lietuvos žmonių 10c.
Pamokinanti apraszymai isz gyvenimo žmonių ir visokios rodos 150